

Wyższa Szkoła Bankowa we Wrocławiu

Instytut Ekonomii

Autoreferat przedstawiający opis dorobku i osiągnięć naukowych

1. Imię i nazwisko:

Andrzej Łuczyszyn

2. Posiadane dyplomy, stopnie naukowe/artystyczne

1991. Ukończone studia wyższe - Akademia Ekonomiczna we Wrocławiu im. O. Langego; Wydział Gospodarki Narodowej; mgr ekonomiki i organizacji produkcji. Dyplom ukończenia 5-letnich studiów z wynikiem bardzo dobrym na Wydziale Gospodarki Narodowej (obecnie Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu),

1991-1992. Ukończone Podyplomowe Studium Oficerskie w Wyższej Szkole Policji w Szczytnie. Dyplom ukończenia studiów i mianowanie na pierwszy stopień oficerski w Policji,

1999. Uzyskanie stopnia naukowego doktora; 22 kwietnia 1999 r., doktor nauk ekonomicznych w zakresie ekonomii-polityki ekonomicznej; Akademia Ekonomiczna we Wrocławiu im. O. Langego; Wydział Gospodarki Narodowej; na podstawie oceny ogólnego dorobku naukowego i przedstawionej rozprawy doktorskiej pt. „*Rozwój Lokalny w Polsce / studium przypadku*” maszynopis powielony, s.263.

Promotor rozprawy; dr hab. Kazimiera Wilk

Recenzent w przewodzie doktorskim; prof. dr hab. Ryszard Broszkiewicz (Akademia Ekonomiczna we Wrocławiu), prof. dr hab. Eugeniusz Wojciechowski (Uniwersytet Łódzki),

2011. Certyfikat kursu menedżerskiego w University of New Haven w USA,

2011. Certyfikat kursu „*Zapobieganie i zwalczanie korupcji- edukacja poprzez wymianę doświadczeń w zakresie rozwiązań prawnych i pragmatycznych na podstawie spraw zrealizowanych*” Dniepropietrowsk Ukraina.

2014. Certyfikat kursu *Logistyka dobre praktyki*, Hanower Niemcy, Wiedeń Austria,

3. Informacje o dotychczasowym zatrudnieniu w jednostkach naukowych/ artystycznych

Zatrudnienie na stanowisku adiunkta:

- Od 01.10.2002 do 30.09.2012-Wyższa Szkoła Zarządzania i Finansów we Wrocławiu. Katedra Ekonomii i Prawa Gospodarczego,
- Dziekan Wydziału Finansów i Bankowości Wyższej Szkoły Zarządzania i Finansów we Wrocławiu – 23.10.2002- 02.10.2006,
- 01.10.2012 do chwili obecnej-Wyższa Szkoła Bankowa we Wrocławiu. Instytut Ekonomii.

Zatrudnienie w praktyce gospodarczej:

- 1991-1992 starszy asystent Wydziału Operacyjno-Dochodzeniowego i Techniki Kryminalistycznej Komendy Rejonowej Policji w Miliczu,
- 01.06.1992 do 30.09.1992 młodszy specjalista Wydziału Prewencji Komendy Rejonowej Policji Wrocław Stare Miasto,
- 1992-1993 starszy asystent Komisariatu Kolejowego Policji Wrocław Główny,
- 1993-1996 młodszy specjalista Wydziału Operacyjno-Dochodzeniowego Komisariatu Policji Wrocław Główny,
- 1996-1998 Kierownik Referatu Operacyjnego Wydziału Operacyjno-Dochodzeniowego Komisariatu Kolejowego Policji Wrocław Główny,
- 1998-1999 Dyżurny Zespołu Dyżurnych Komisariatu Kolejowego Policji Wrocław Główny,
- 01.11.1999 do 01.01.2000 pełniący obowiązki Z-cy Komendanta Komisariatu Policji w Żmigrodzie,
- Od 01.01.2000 do 14.01.2004 Z-ca Komendanta Komisariatu Policji w Żmigrodzie,
- Od 15.01. 2004 do 31.03.2006 I Z-ca Komendanta Powiatowego Policji w Trzebnicy,
- Od 01.04.2006 do 02.02.2010 Komendant Powiatowy Policji w Miliczu,
- Od 03.02.2010 22.05.2014 Z-ca Komendanta Wojewódzkiego Policji we Wrocławiu,
- Od 22.10.2014 Zastępca Komendanta Szkoły Policji w Katowicach,
- Od 17.05. 2016 Z-ca Komendanta Wojewódzkiego Policji we Wrocławiu.

Nagrody Rektora Wyższej Szkoły Zarządzania i Finansów we Wrocławiu za:

- Osiągnięcia w pracy naukowo - badawczej w latach 2007-2008. Indywidualna nagroda Rektora Wyższej Szkoły Zarządzania i Finansów we Wrocławiu, za laureata studenckiego plebiscytu na tytuł „najlepszy wykładowca”.
- Nagroda za największą liczbę publikacji pod afiliacją Wyższej Szkoły Zarządzania i Finansów we Wrocławiu,

Za pracę na rzecz bezpieczeństwa odznaczony m.in.:

- medalem brązowym za długoletnią służbę,
- srebrnym medalem „zasłużony policjant”
- złotym medalem „zasłużony policjant”
- srebrnym medalem za długoletnią służbę,
- srebrnym medalem za zasługi dla pożarnictwa,
- medalem z okazji 90 lat Milicji Ukraińskiej,
- medalem XX – lecia NSZZP,
- brązowym krzyżem zasługi,
- nagrodą za II miejsce w konkursie Dolnośląski Lider RPO - Wrocław 2011.- Konkurs Organizowany przez Urząd Marszałkowski we Wrocławiu „Beneficjent Roku”.
- medalem XXV -lecia NSZZP
- krzyżem pamiątkowym dla uczczenia 150 rocznicy urodzin Józefa Piłsudskiego

W pracy zawodowej w administracji nagradzany także wielokrotnie innymi nagrodami.

4. Wykaz publikacji stanowiących osiągnięcie naukowe, o którym mowa w art.16 ust.2 ustawy z dnia 14 marca 2003 roku o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki.

a/ Tytuł osiągnięcia naukowego:

Cykl publikacji powiązanych tematycznie: **Rozwój lokalny i regionalny u progu XX wieku. Doświadczenia i perspektywy.**

Lucyna Andrzej

b/ Publikacje wchodzące w skład osiągnięcia naukowego:

Monografie:

Łuczyszyn A., *Nowe kierunki rozwoju lokalnego ze szczególnym uwzględnieniem peryferyjnych ośrodków w metropoliach*, CeDeWu, Warszawa 2013, ss. 296,

Łuczyszyn A., *Bezpieczeństwo państwa rozwój społeczno – gospodarczy. Aspekt regionalny i lokalny*, CeDeWu, Warszawa 2016, ss.240.

Artykuły w czasopismach naukowych:

Łuczyszyn A., *Wybrane aspekty rozwoju lokalnego (ujęcie metodologiczne)*, [w:] *Współdziałania władz samorządowych, uczelni i przedsiębiorstw w rozwoju lokalnym*, (red.) L. Jakubów, Wyższa Szkoła Zarządzania „Edukacja” we Wrocławiu, Monografie i Prace Zbiorowe, Wrocław 2008, s.11-22,

Łuczyszyn A., *Local development in the conditions of crisis (chosen aspects)*, [w:] *Some aspects of spatial economy* (red.) S.Korenik. Committee for Spatial Economy and Regional Planning, KPZK PAN, Warsaw 2009, s.77-91,

Łuczyszyn A., *New Challenges in a local development*, [w:] *Regional Development and Planning*, (red.) M. Sasek Volume 1 (2009), Uniwerszita J.E.Purkyne V Usti NadŁabem, Usti NadŁabem 2009, s.86-93

Łuczyszyn A., *Integracja europejska w warunkach niestabilności finansowej-elementy wybrane*, [w:] *Kształtowanie się nowej przestrzeni w gospodarce globalnej*, (red.) S. Korenik, M. Łyszczak., Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu Nr.195, Wrocław 2011, s.98-109,

Łuczyszyn A., *Local Development in Conditions of Global Economic Instability*, [w:] *International Aspects of spatial Economy*, (red.) S. Korenik, K. Miszczak, Committee for Spatial Economy and Regional Planning, KPZK PAN, Warsaw 2011, s.55-63,

Łuczyszyn A., *Zagrożenia dla rozwoju lokalnego-elementy wybrane*, [w:] *Możliwości finansowania rozwoju jednostek samorządu terytorialnego w Polsce*, (red.) A. Łuczyszyn, Wyższa Szkoła i Finansów we Wrocławiu, Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Zarządzania i Finansów nr 31, Wrocław 2011, s.237-252,

Łuczyszyn A. *Lokalna przestrzeń publiczna w gospodarce kreatywnej*, [w:] *Przestrzeń i rozwój*, (red.) S. Korenik, A. Dybała, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we

Wrocławiu, Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu Nr 241, Wrocław 2011, s. 290-300,

Łuczyszyn A., *Niepewność w rozwoju lokalnym- wybrane elementy*, [w:] *Finanse i ryzyko w kształtowaniu rozwoju regionu*, Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu Nr 41/2012(red.) M. Dylewski, Poznań 2012, s.125-136,

Łuczyszyn A., *The impact of globalization on the local economic sector-selected aspects*, [w:] *Rozwój gospodarczy w świetle ekonomii behawioralnej*, (red.) M. Noga, Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Bankowej we Wrocławiu Nr 6 (44)/ 2014, s.87-100,

Łuczyszyn A., *Aspekty lokalne gospodarki opartej na wiedzy-wybrane zagadnienia*, [w:] *Wpływ światowego kryzysu gospodarczego na rozwój teorii ekonomii*, (red.) M. Noga, K. Łobos, Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu, Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Bankowej we Wrocławiu Nr 3(41) 2014, Wrocław 2014, s.115-131,

Łuczyszyn A., Chołodecka „*Innovation as a determinant of socio-economic development in the New Economy*”, [w:] *Wpływ światowego kryzysu gospodarczego na rozwój teorii ekonomii*, (red.) M. Noga, K. Łobos, Wyższa Szkoła bankowa w Poznaniu, Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Bankowej we Wrocławiu Nr 3(41)/2014, Wrocław 2014, s.97-115,

Łuczyszyn A, Chołodecka A., *Rozwój peryferii w warunkach metropolizacji przestrzeni i gospodarki opartej na wiedzy-wybrane elementy*, [w:] *Wpływ światowego kryzysu gospodarczego na rozwój teorii ekonomii*, (red.) M. Noga, K. Łobos, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu, Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Bankowej we Wrocławiu Nr 3(41)/2014, Wrocław 2014, 133-147,

Łuczyszyn A., Łuczyszyn M., *Bezpieczeństwo wewnętrzne jako element bezpieczeństwa państwa i czynnik stabilizujący procesy rozwoju społeczno-gospodarczego – ujęcie regionalne i lokalne*, [w:] *Regiony, metropolie, miasta*, (red.)A. Zakrzewska- Półtorak, P. Hajduga, M. Rogowska, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu Nr 467, Wrocław 2017, s.202-213,

Łuczyszyn A., *Miasta jako miejsca kumulacji przestępczości*, [w:] *Gospodarka miejska przyszłości. Perspektywa województwa dolnośląskiego*, (red.) A. Zakrzewska -Półtorak, D. Rynio, Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu, Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu Nr.490, Wrocław 2017, s.209-218.

Łuczyszyn Andrzej

c/ Omówienie celu naukowego w/w prac i osiągnięć wyników wraz z omówieniem ich ewentualnego wykorzystania

Przedmiotem cyklu publikacji pt. *Rozwój lokalny i regionalny u progu XX wieku. Doświadczenia i perspektywy*, wskazanego jako osiągnięcie naukowe są związki pomiędzy teorią oraz praktyką życia społeczno-gospodarczego koncentrującą się na etapie (fazie) przejścia z gospodarki industrialnej do postindustrialnej. Cykl ten wpisuje się w paradygmat rozwoju endogenicznego, bazującego na oddolnych inicjatywach, metodach i formach pobudzających rozwój lokalny, jak również w paradygmat holistyczny, stanowiący zintegrowane podejście do problematyki gospodarczej i społecznej. Dodatkowo wskazuje on na potrzebę ciągłego redefiniowania polityk rozwoju lokalnego pod wpływem nie tylko lokalistycznych poglądów głoszonych już w pierwszej połowie XIX wieku, ale przede wszystkim pod wpływem reakcji na nowe zjawiska gospodarcze, zmiany społeczno-kulturowe, techniczno-technologiczne w działalności gospodarczej, na słabość państwowej polityki rozwoju. Wynika to także z tego, że mimo dość długiej historii lokalizmu i praktykowania idei rozwoju lokalnego, mało miejsca poświęca się polityce rozwoju lokalnego, szczególnie prowadzonej przez władze ponadlokalne. Dlatego też nie wydaje się aby w wymiarze lokalnym występowały bariery ze zrozumieniem idei rozwoju lokalnego odnoszącego się głównie do wzrostu jakości życia społeczności lokalnych. Jednak z punktu widzenia zaspakajania potrzeb, rozwój lokalny w perspektywie ponadlokalnej jest jedną z najważniejszych, nowoczesnych idei współczesnego państwa, jego regionów i wspólnot międzynarodowych. Sposób postrzegania rozwoju lokalnego w kontekście sprawowanej polityki oznacza jego konceptualizację i identyfikację w przekrojach regionalnych, krajowych czy międzynarodowych. Jednak należy mieć świadomość, że stopień praktycznego wykorzystania paradygmatu rozwoju lokalnego w poszczególnych państwach, regionach i układach lokalnych jest mocno zróżnicowany. Wynika to przede wszystkim z tego, że podmiotami o największych możliwościach sprawczych są władze publiczne różnych szczebli, począwszy od samorządu terytorialnego w skończywszy na rządzie czy parlamencie. One to „posiadają, tworzą i wykorzystują instrumentarium inicjowania i kształtowania procesów społeczno-gospodarczych i innych. Posiadają również właściwą dla danego ustroju polityczno-gospodarczego, legitymację do jego użycia. Mogą zatem prowadzić politykę, w

rozumieniu formalno-prawnym, behawioralnym, postbehawioralnym, funkcjonalnym i racjonalnym”¹.

Mogę w całej rozciągłości stwierdzić, że przedstawiony cykl publikacji mieści się w nurcie analizy politologicznej i ekonomicznej prowadzonej dla opisu i wyjaśnienia mechanizmów rządzących rozwojem lokalnym, choć niejednokrotnie zakres rzeczowy moich badań naukowych odnosił się siłą rzeczy także do rozwoju regionalnego. Wynikało to także z tego, że sam rozwój lokalny „wpisuje się” w zespół działań podejmowanych na rzecz rozwoju regionalnego, a strategie z tym związane powinny być zbieżne ze strategią rozwoju województwa. Jest to konsekwencja logiki systemowej i usytuowania poszczególnych szczebli zarządzania publicznego.

W moich badaniach przyjąłem zamiar badawczy (cel ogólny) sformułowany jako identyfikacja nowych uwarunkowań lokalnych przestrzeni społeczno-ekonomicznych i ich polityk społeczno-gospodarczych, występujących w szczególności na peryferiach, w kontekście pobudzania wzrostu i lokalnego rozwoju społeczno-gospodarczego. Cel ogólny cyklu publikacji został uszczegółowiony poprzez określenie celów operacyjnych (odcinkowych):

- 1/ roli i funkcji samorządu terytorialnego w kształtowaniu rozwoju lokalnego poprzez właściwe dobrane instrumentarium inicjowania środowiska innowacyjnego i konkurencyjnego,
- 2/znaczenia spójności wertykalnej i horyzontalnej lokalnych i ponadlokalnych polityk rozwoju,
- 3/ukazania metropolizacji przestrzeni jako procesu stymulującego rozwój lokalny,
- 4/charakterystyki działania gospodarczego w strukturach sieciowych i jego oddziaływania na ośrodki peryferyjne,
- 5/rozpoznania nowych obszarów rozwoju lokalnego.

W prezentowanym jako osiągnięcie habilitacyjne cyklu publikacji wyodrębnić można następujące obszary, których analiza pozwoliła na realizację założonych celów:

- endogeniczna koncepcja rozwoju lokalnego i jego współczesny wymiar w kontekście charakterystyki podmiotowej samorządu terytorialnego, oraz lokalna i ponadlokalna polityki rozwoju,
- możliwości finansowania rozwoju lokalnego,
- gospodarka przestrzenna i planowania społeczno-gospodarcze,

¹Leksykon politologii (red.) A. Antoszewski, R. Herbut, Atla 2, 2004, s.329-330.

- analiza relacji pomiędzy obrzeżami obszarów metropolitalnych a ośrodkiem centralnym (miastem),
- bezpieczeństwo jako najistotniejszy czynnik rozwoju lokalnego.

W pierwszym obszarze moje badania dotyczą m.in. następujących problemów: strategii rozwoju lokalnego, lokalnej polityki rozwoju, innowacyjności, samorządu terytorialnego jako podmiotu zarządzającego gospodarką lokalną, społecznych uwarunkowań rozwoju lokalnego, zagrożeń rozwoju, wpływu światowego kryzysu finansowego na rozwój lokalny, a także globalizacji i peryferyjności. Badania te poszerzone zostały również o nowe ujęcie lokalizmu jako swoistej doktryny gospodarczej w skali lokalnej, którą przedstawiciele tego nurtu definiują jako „intelektualną i organizacyjną reakcję na procesy koncentracji, centralizacji i standaryzacji zachodzące w społeczeństwach industrialnych i postindustrialnych, a także jako wyzwanie wobec wizji rozwojowych fetyszyzujących wzrost gospodarczy, czyli stały przyrost produkcji, traktowany jako miernik i wskaźnik postępu społecznego”². Podkreślenia wymaga to, że pojawiające się coraz większe dysproporcje w rozwoju regionów w Polsce wymagały ode mnie jeszcze szerszego spojrzenia i głębszej wiedzy z różnych dziedzin życia, aby dokładniej zidentyfikować zarówno szanse, jak i zagrożenia (bariery) we współczesnym wymiarze rozwoju lokalnego. Stąd moje badania odnoszą się do wielu aspektów, w tym przyjętych strategii działania w skali lokalnej, elementów strategii lokalnej w strategii rozwoju województwa czy chociażby, trudnej problematyki identyfikacji uwarunkowań rozwoju lokalnego. Wskazałem tutaj na zagrożenia dla rozwoju lokalnego wynikające z globalizacji, a przejawiające się w złym zarządzaniu publicznym przez lokalne władze. W obszarze tym mocno akcentuje wady lokalnej polityki rozwoju, wskazując, że sama globalizacja, pojawiająca się jako zjawisko nowe i nie dotycząca wszystkich obszarów, nie rekompensuje braku inicjowania odpowiedniego instrumentarium do wzmocnienia znaczenia lokalizacji miejsca, którym zarządzają władze lokalne, a które mogą przede wszystkim sprzyjać rozwojowi terytorialnemu. Podkreślam, że „mówiąc o lokalizacji działalności gospodarczej i czyniąc to w kontekście procesu globalizacji, należy mówić o koncepcji zrównoważonego rozwoju kraju i jego poszczególnych regionów. Problem w tej sytuacji pojawia się jeden, a mianowicie dotyczy on takiego sterowania lokalizacją działalności gospodarczej, aby przyczyniała się do rozwoju lokalnego i aby mogła, skutecznie

² B. Jałowiecki i M.S. Szczepański, *Rozwój lokalny i regionalny w perspektywie socjologiczne*, Śląskie Wydawnictwo Naukowe Wyższe Szkoły Zarządzania i Nauk Społecznych, Tychy 2002, s. 21.

niwelować negatywne implikacje globalizacji, a zwłaszcza związane z nią zagrożenia”³. W swoich badaniach w tym obszarze zwracam uwagę również, że w miarę rozwoju systemu kapitalistycznego rzesze ludzi skazane są na życie pod „stałą groźbą utraty chleba”. Swoboda współzawodnictwa, mająca być główną dźwignią dobrobytu w myśl teorii liberalnej, powoli zamiera, a wypierają ją zmowy wytwórców prowadzące do monopolizacji rynków. Utrzymanie monopoli staje się możliwe jedynie przy równoczesnym opanowaniu władzy państwowej⁴. „Koncentrujący się coraz silniej kapitał finansowy i przemysłowy uzyskuje więc taką drogą decydujące wpływy w państwie i używa ich do pomnażania swoich zysków. Raz za razem pojawiają się kryzysy, które paraliżują mechanizm produkcji i wymiany i powodują powstanie bezrobotnych. Coraz trudniej utrzymać ład społeczny, więc państwo interweniuje również coraz częściej: wypłaca zasiłki, organizuje roboty publiczne, samo staje się bankierem i przedsiębiorcą”⁵. Oczywistym jest, że lokalna społeczność w warunkach decentralizacji poziomów i ośrodków władzy potrzebuje pola do inicjatywy społecznej, ale inicjatywa ta nie może być samodzielna i niejednokrotnie grożąca zanikiem wspólnoty. Jest to spowodowane tym, że rozwój lokalny wymaga takich inicjatyw, które będą kreowały nowe wartości w danej przestrzeni społeczno-ekonomicznej, w tym także wartości duchowych. Stąd szczególna rola w zarządzaniu rozwojem lokalnym przypada organom gmin i powiatów, które mają za zadanie kształtować odpowiednią politykę rozwoju. Podkreślam w swoich badaniach, że aby taka polityka była kształtowana samorząd musi wziąć pod uwagę specyficzne wartości jak m.in. lokalność, autonomię, demokrację, efektywność, równowagę i trwałość. Rola organów politycznych w systemie zarządzania rozwojem lokalnym sprowadzać się winna zatem do mobilizowania i koordynowania lokalnych zasobów. Oznacza to koncentrowanie wysiłków na formułowaniu celów polityki lokalnej oraz tworzenie odpowiednich warunków dla współpracy licznych podmiotów. Partycypacja ta powinna się opierać na stabilnych powiązaniach sieciowych w formie koalicji pomiędzy politykami, przedsiębiorcami i partnerami społecznymi.

Prezentowany cykl publikacji jako osiągnięcie naukowe w tym obszarze, z perspektywy czasu uważam za przemyślane, bowiem moje badania doprowadziły mnie do określonego poglądu, ściślej szeregu poglądów dotyczących rozwoju lokalnego m.in. ze

³A. Łuczyszyn, *Globalizacja we współczesnej gospodarce a wybrane problemy rozwoju lokalnego*, [w:] *Przegląd historyczno-politologiczny* Rok V 1(9)/2012, Wyższa Szkoła Zarządzania i Finansów we Wrocławiu, Wrocław 2012, s.217.

⁴A. Doboszyński, *Gospodarka narodowa*, Wydawnictwo „Nortom”, Wrocław 2004, s.9-10.

⁵A. Łuczyszyn, *Społeczne aspekty zarządzania rozwojem lokalnym interesy wspierające procesy globalizacji współczesnej gospodarki*, [w:] *Człowiek we współczesnej gospodarce globalnej*, (red.) P. Grabowiec, M.Klimowicz, Wyższa Szkoła Zarządzania i Finansów we Wrocławiu, Wrocław 2011, s.151.

względu na rolę samorządu terytorialnego, kierunku ewolucji rozwoju lokalnego czy też procesów decentralizacji i upodmiotowienia społeczności lokalnych. Bazując na przeglądzie i analizie źródeł przedstawiłem w nim własne poglądy i oceny. Moim zdaniem w tym sensie pojawiła się tutaj oryginalność, którą wniosłem w dyscyplinę politologii i ekonomii. Chciałbym podkreślić, że w takich artykułach jak: „*Niepewność w rozwoju lokalnym-wybrane elementy*”, „*The impact of globalization on the local economy csector-selected aspects*”, „*Wybrane aspekty rozwoju lokalnego (ujęcie metodologiczne)*”, realizując cel główny, zrealizowałem przede wszystkim cel operacyjny 1 i 4 (odcinkowy), wykorzystując metodę dedukcji i redukcji, oraz sformułowałem szereg tez wynikających z intuicyjnej dedukcji. Rozważania tam ujęte potwierdziły, że samorząd terytorialny, a bardziej lokalny (gminny, powiatowy), ma wyraźnie zarysowany profil ekonomiczny. Jednostki terytorialne stały się bowiem swoistymi podmiotami realizującymi cele publiczne, poprzez racjonalny do tego wybór metod i środków, działający w otoczeniu rynkowym. Konkretyzując, podmiotami tymi są organy stanowiące i wykonawcze oraz podlegająca im administracja komunalna. Podmioty te dla realizacji zadań dysponują własnymi publicznymi zasobami gospodarczymi co obliguje je do racjonalności i efektywności w imię celu wspólnego, choć nie zawsze efektywność ekonomiczna w tym sektorze dorównuje efektywności prywatnej. Samorząd terytorialny jako główny podmiot zarządzający rozwojem lokalnym ma za zadanie świadczyć usługi publiczne dla mieszkańców wspólnoty. Mocno podkreślam, że proefektywnościowe działanie staje się jego imperatywem politycznym i ekonomicznym. Dotyczy to również działań, które mają tworzyć warunki dla rozwoju. Jest to bardzo istotne, z uwagi chociażby na to, że około połowy tego co składa się na jakość życia, zależy właśnie od tego co dzieje się w samorządzie terytorialnym. Szczególnego znaczenia nabrał tutaj artykuł dotyczący „*Zagrożeń dla rozwoju lokalnego*”, w którym zwróciłem uwagę na potrzebę gradacji problemów rozważanych przez szczebel lokalny z wysunięciem na plan pierwszy kwestii zatrudnienia i dochodów. Mocno wyartykułowałem potrzebę społecznie adekwatnego zarządzania rozwojem lokalnym. W prowadzonych przeze mnie badaniach w tym obszarze punktu kształtowania polityki lokalnej i wpływu polityki ponadlokalnej (państwowej), w tym także ponadpaństwowej na rozwój lokalny, starałem się poszukiwać m.in. odpowiedzi na pytania: czy można racjonalnie zarządzać gminą? Czy można mówić o racjonalności całego kraju, nie zapewniając wewnętrznej spójności podstawowych jednostek-gmin?. Odpowiedź na tak zadane pytania nie była i nie jest prosta. Jednak stoję na stanowisku, że przenosząc dużą część inicjatyw rozwojowych na szczebel lokalny, przybliża się podejmowanie decyzji do przestrzeni, w której obywatel może rzeczywiście uczestniczyć. To z kolei potwierdza, iż

nie można w całości patrzeć na rozwój lokalny w „pionie”, bowiem w rzeczywistości nowe orientacje nastawione są na poziome powiązania aranżerów społecznych w obrębie gminy i na rozwój międzygminnych form zarządzania (np. międzygminnych konsorcjów ochrony zdrowia, regionalnych rad rozwoju, sieci miast bliźniaczych), które pozwalają na złożone powiązania regionalne. W rezultacie same społeczności przestają być „drobnymi resztkami” i nabierają żywotnego znaczenia, ponieważ mogą twórczo i w sposób zróżnicowany wiązać się ze sobą.” Kluczowym punktem jest tu inicjatywa, poczucie zawłaszczania polityk, które przywraca się przestrzeni lokalnej, a na niej właśnie mogą obywatele bezpośrednio uczestniczyć, gdyż znają realia i skala ich decyzji jest zbieżna z horyzontem ich wiedzy. Zmienia się dogłębnie coś, co można nazwać kulturą rozwoju. W skali lokalnej swego rodzaju obywatelstwo polityczne uzupełnia obywatelstwo ekonomiczne i rodzi się poczucie zawłaszczania swoich własnych realiów i panowania nad nimi”⁶.

Uważam, że bardzo interesującymi artykułami wkomponowującym się w realizację kolejnego celu odcinkowego 1,4. są m.in. artykuły „*Local Development in Conditions of Global Economic Instability*”, czy „*Local development in the conditions of crisis (chosen aspects)*”, „*Aspekty lokalne gospodarki opartej na wiedzy- wybrane zagadnienia*”, „*Integracja europejska w warunkach niestabilności finansowej-elementy wybrane*”. Wskazuję w nich m.in. na różne przejawy polityki regionalnej UE, pokazując cele i narzędzia terytorialnej wymiany oraz próby osiągnięcia politycznej, gospodarczej i społecznej spójności. Szczególnie zależało mi na zaakcentowaniu ograniczeń jakie przyniósł kryzys gospodarki UE w roku 2007. Podkreśliłem stanowisko, że „obecnie gospodarka Unii Europejskiej stoi przed bardzo trudnymi zadaniami. Niezbędna wydaje się swoista naprawa gospodarcza, która może okazać się bardzo trudna do osiągnięcia, stąd spowolniony wzrost gospodarczy jest nie do przyjęcia”⁷. W szczególności w publikacjach anglojęzycznych wydawanych w Polsce, zostały zaprezentowane przeze mnie zmiany w polskiej gospodarce w związku z europejską integracją, oraz oceny uwzględniające strategię UE do 2020 roku. Pragnę podkreślić, że zależało mi na pokazaniu swego rodzaju zagrożeń dla rozwoju lokalnego w warunkach braku globalnej stabilności gospodarczej. Spowodowane było to m.in. tym, że moim zdaniem istniała i istnieje pilna potrzeba zmiany polityki gospodarczej

⁶A. Łuczyszyn, *Społeczne aspekty zarządzania rozwojem lokalnym a interesy wspierające procesy globalizacji współczesnej gospodarki*, [w:] *Człowiek we współczesnej gospodarce globalnej*, (red.) P. Grabowiec, M.Klimowicz, Wyższa Szkoła Zarządzania i Finansów we Wrocławiu, Wrocław 2011, s.160.

⁷A. Łuczyszyn, *Integracja europejska w warunkach niestabilności finansowej-elementy wybrane*, [w:] *Kształtowanie się nowej przestrzeni w gospodarce globalnej* (red.) S.Korenik, M.Łyszczak, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu Nr 195, Wrocław 2011, s.105.

UE na rzecz stymulowania popytu wewnętrznego. Skutki widocznych różnego rodzaju kryzysów uwidaczniają się pewną realnością napięć gospodarczych i politycznych, które wymuszają na poszczególnych gospodarkach wspólnoty niekontrolowaną konkurencyjność. W tych warunkach swego rodzaju współzawodnictwo należy uznać za formę egzystencjonalną. Zaprezentowałem w nich również pogląd dotyczący kanałów, którymi polityka monetarna oddziałuje na władze lokalne oraz przyczyn dysperytytu w zarządzaniu regionami i mikroregionami, a także narastania sprzeczności pomiędzy centrami małych miast a rozwijającymi się aglomeracjami w regionie. W publikacji pt. *„Rozwój lokalny w warunkach kryzysu”*, przedstawiłem genezę i mechanizm lokalnego rozwoju oraz przesłanki zmian za pośrednictwem rozwiązań innowacyjnych, organizacji aktywności i realizacji nowych idei i produktów. Do pozostałych prac w tym obszarze, które pozwoliły na realizację wymienionych celów operacyjnych (odcinkowych) 1 i 4 należały m.in.: *„Wpływ reformy administracyjnej państwa na zmiany uwarunkowań rozwoju lokalnego (wybrane elementy)”*, *„Nowe obszary rozwoju lokalnego”*, *„Wzrost znaczenia innowacyjności w rozwoju lokalnym”*, *„Samorząd terytorialny jako podmiot zarządzający gospodarką lokalną”*, *„New challenges in a local development”*, *„Uwarunkowania rozwoju lokalnego w kontekście działalności instytucji religijnych ze szczególnym uwzględnieniem kościoła katolickiego”*, *„Gospodarka lokalna w warunkach kryzysu - elementy wybrane”*, *„Local development in the New socio-economic conditions – chosen aspects”*, *„Społeczny aspekt zarządzania rozwojem lokalnym a interesy wspierające procesy globalizacji współczesnej gospodarki”*, *„Glokalizacja we współczesnej gospodarce a wybrane problemy rozwoju lokalnego”*, *„Globalizacja i lokalizm w rozwoju lokalnym – wybrane elementy”*.

W drugim obszarze moje badania dotyczyły m.in. finansów lokalnych, możliwości finansowania jednostek samorządu terytorialnego, zmian w przepisach prawa oraz ich konsekwencji dla rozwoju lokalnego i sektora publicznego, wpływu integracji europejskiej na rozwój lokalny. W szczególności skupiłem się na problemie lokalnej przestrzeni społeczno-ekonomicznej, z uwagi na coraz słabszą kondycję lokalnych budżetów. Nastąpiła u mnie koncentracja zainteresowań na zagadnieniach finansowych, zwłaszcza jeżeli chodzi o nowe pozabudżetowe źródła zasilania. Obszar ten powiązany jest bezpośrednio z pierwszym, gdyż odnosi się do możliwości finansowania rozwoju lokalnego w szczególności przez główny podmiot nim zarządzający, jakim jest samorząd terytorialny. Badania te dotyczyły ważnej problematyki finansowych aspektów rozwoju lokalnego u progu XXI wieku. Osobiście wskazałem nie tylko na problemy, ale także na nowe możliwości i turbulentność szans w zakresie pozyskiwania środków. W artykule *„Innovation as a determinant of socio-*

economic development in the New Economy”, w którym jestem współautorem, stwierdzam, że warunkiem uczestnictwa w rozwoju a zarazem szansą na zdobywanie nowych źródeł finansowania jest aktywne kreowanie procesu innowacyjnego jako działania w celu osiągnięcia przewagi konkurencyjnej. W skali lokalnej innowacje mają szczególne znaczenie, ponieważ są jednym z najistotniejszych elementów ustanawiania przewagi, a ich jakość jest warunkiem współuczestnictwa w procesie integracji ze strukturami UE”⁸. Podkreśliłem w nich także, że u progu XXI wieku coraz szerzej rozprzestrzeniającą się cechą w życiu społecznym, ekonomicznym zarówno świata rozwiniętego, jak i nierozwiniętego staje się niepewność. W swoich badaniach w tym obszarze mocno akcentowałem, że wchodzimy w epokę zasadniczo naruszonej równowagi, a transformacji ulega rozkład ról, dochodów i bogactwa. To z kolei indukuje z jednej strony rozprzestrzenianie się ideologii konsumpcjonizmu, który „obiecuje ludziom szczęśliwe życie z konsumpcji tu i teraz, czyli doznawania szczęścia natychmiast”⁹, z drugiej natomiast marginalizuje tych, którzy nie mogą uczestniczyć w takim w procesie. Podkreślam, że status dotychczasowych wartości wywodzący się z poprzedniego typu społeczeństwa, takich jak np., bezpieczeństwo państwa, pokój na świecie, dbałość o dobro wspólne itd., uległ zmianie, ponieważ wartości te utraciły znaczenie jako wyznaczniki działania ludzi. Pozostałe artykuły, stanowiące wyniki moich badań, a bezpośrednio realizujące cele operacyjne (odcinkowe) nr 1 i 4 to m.in.: „*Finanse lokalne – wybrane zagadnienia*”, „*Finansowanie rozwoju lokalnego na przykładzie gminy Milicz*”, „*Znaczenie dotacji i subwencji w finansowaniu rozwoju lokalnego na wybranym przykładzie*”, „*Charakterystyka gospodarki finansowej ze szczególnym uwzględnieniem budżetu*”, „*Wybrane kwestie gospodarki finansowej miasta w kontekście metropolizacji przestrzeni*”, „*Finanse samorządowe w warunkach kryzysu*”, „*Wybrane elementy finansów (skrypt)*”, „*Zmiany w ustawie o finansach publicznych i ich konsekwencje dla sektora publicznego w Polsce*”, „*Partnerstwo publiczno-prywatne jako wspólnota świadczenia usług o charakterze publicznym*”.

W trzecim obszarze badań własnych koncentruję się na elementach gospodarki przestrzennej i jej miejsca w rozwoju lokalnym. W tym zakresie skupiają się one na problematyce przestrzeni i jej roli w procesach wzrostu i rozwoju społeczno-gospodarczego. Na tej płaszczyźnie badania te dotyczyły m.in. możliwości generowania innowacji w

⁸A. Łuczyszyn, A. Chołodecka, *Innovation as a determinant of socio-economic development in the New Economy*, [w:] *Wpływ światowego kryzysu gospodarczego na rozwój teorii ekonomii*, (red.) M.Noga, K. Łobos, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu, Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Bankowej we Wrocławiu Nr 3(41)/2014, Wrocław 2014, 97-114.

⁹F. Bylok, *Konsumpcja, konsument i społeczeństwo konsumpcyjne we współczesnym świecie*, Wydawnictwo Naukowe „Śląsk”, Katowice 2013, s. 157.

lokalnych przestrzeniach społeczno-ekonomicznych, indukowania impulsów rozwoju przez samorząd terytorialny, znaczenia sieci osadniczej w rozwoju regionu. W ramach tego obszaru, badania poświęcone były także elementom regionalnym w strategiach rozwoju lokalnego, podparte przykładami empirycznymi, roli sieci osadniczej w pobudzaniu rozwoju lokalnego czy również peryferyjnym systemom przestrzennym. W tym obszarze definiuję lokalną innowacyjną przestrzeń, wskazując na jej miejsce w nowej gospodarce określanej jako kreatywna. Istotnym osiągnięciem w zakresie moich badań naukowych jest ukazanie problematyki relacji przestrzennych w nowych realiach społeczno-gospodarczych, które cechuje zdolność do zawłaszczania przestrzeni. Wyżej wymieniona problematyka znalazła swoje szczególne odbicie we wspólnym artykule pt. „Rozwój peryferii w warunkach metropolizacji przestrzeni i gospodarki opartej na wiedzy”, w którym podkreślam, że „zarówno globalizacja gospodarki światowej, jak i jej następstwa w postaci metropolizacji przestrzeni społeczno-ekonomicznej i gospodarki opartej na wiedzy nie sprzyjają małym peryferyjnym ośrodkom. Ze względu na silne powiązania poziome uwidacznia się w nich problem hierarchizowania sieci społeczno-gospodarczych”¹⁰. Artykuł ten w sposób szczególny przyczynił się do zrealizowania celów operacyjnych (odcinkowych) nr 2 i 4, a pozostałe artykuły w tym obszarze znacząco podbudowały realizację celu głównego, przede wszystkim związana tym istotna publikacja „Lokalna przestrzeń publiczna w gospodarce kreatywnej”, w której to w szczególny sposób podkreślam, że „zasoby niematerialne stanowią współczesną kreatywność”¹¹ a „usieciowienie dotyczy wszystkich elementów życia”¹². Publikacja ta realizuje kolejne cele odcinkowe (operacyjne) w tym cel 1,2,3,4, a w ślad za nią pozostałe moje artykuły z tego obszaru jak m.in. takie jak: „Aspekty lokalne gospodarki opartej na wiedzy”, w który to stwierdzam, że „tworzenie i kumulowanie wiedzy jest obecnie gwarantem długookresowego rozwoju”¹³. Z kolei w artykule „Rozwój lokalny na peryferiach”, podkreślam, że „przyjęta liberalna doktryna w gospodarce sprawdza się w pewnych obszarach życia gospodarczego i społecznego, jednak w odniesieniu do niektórych

¹⁰ A. Łuczyszyn, A. Chołodecka, *Rozwój peryferii w warunkach metropolizacji przestrzeni i gospodarki opartej na wiedzy-wybrane elementy*, [w:] *Wpływ światowego kryzysu gospodarczego na rozwój teorii ekonomii*, (red.) M. Noga, K. Łobos, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu, Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Bankowej we Wrocławiu Nr 3(41)/2014, Wrocław 2014, s.142.

¹¹ A. Łuczyszyn, *Lokalna przestrzeń publiczna w gospodarce kreatywnej*, [w:] *Przestrzeń a rozwój*, (red.) S. Korenik, A. Dybała, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu Nr 241, Wrocław 2011, s.295.

¹² Tamże.. s.,295

¹³ A. Łuczyszyn, *Aspekty lokalne gospodarki opartej na wiedzy-wybrane zagadnienia*, [w:] *Wpływ światowego kryzysu gospodarczego na rozwój teorii ekonomii*, (red.) M. Noga, K. Łobos, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu, Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Bankowej we Wrocławiu Nr 3(41)/2014, Wrocław 2014, s.177.

przestrzeni wykazuje rozregulowanie. Przede wszystkim nie wspomaga ośrodków peryferyjnych, a wręcz odwrotnie, indukuje skalę barier rozwoju, gdzie głównym ich akcentem są znaczące braki finansowe¹⁴. Szczególnie w tym obszarze moich badań biorę pod uwagę to, że naprzeciw siebie stoją aktualnie dwa wrogie obozy; z jednej strony anonimowy kapitał, który zdążył się już utożsamić z państwem i jest nim związany tysiącem widzialnych i niewidzialnych nici, jednocześnie panujący coraz słabiej na siłami, które rozpętał. Z drugiej strony grupa ludzi bez własności i "bez jutra" zdanych na łaskę i niełaskę tego kapitału. „Tworzy się jednocześnie armia urzędników państwowych i działaczy społecznych. Krąg nowoczesnej pańszczyzny się zamyka, absurd panujących stosunków staje się oczywisty dla każdego i społeczeństwo staje wobec dylematu albo zawrócić z drogi albo doprowadzić do logicznego kresu cykl poczęty z zasad liberalnych. Dodatkowo zakończyć proces monopolizacji i koncentracji, grupując wszelką własność w ręku zbiorowości i stworzyć stan rzeczy, w którym jedynie państwo pozostanie na placu jako właściciel i przedsiębiorca”¹⁵. W artykule „*The impact of globalization on the local economic sector-selected aspects*” potwierdzam, że „układające się relacje między operującymi w globalnej przestrzeni społeczno-ekonomicznej podmiotami gospodarczymi a ich lokalnym otoczeniem stają się specyficzne. Ten lokalny wymiar globalizacji jest miarą tempa rozwoju z jednej strony, natomiast z drugiej-urzeczywistnia siłę zachodzących zjawisk, które przebiegają w sposób niezwykle ostry”¹⁶. Takie stanowisko było wzmocnieniem moich badań odzwierciedlonych w takich artykułach jak m.in: „*Przestrzeń innowacyjna w obszarze metropolitalnym na wybranym przykładzie - aspekt bezpieczeństwa*”, „*Problemy rozwoju małych peryferyjnych ośrodków na wybranym przykładzie miasta*”, „*Peryferie szansą dla aglomeracji*”, „*Miejsce obszarów peryferyjnych w przestrzeni społeczno-ekonomicznej*”, „*Peryferyjne systemy przestrzenne w lokalnej polityce rozwoju*”, „*Innowacyjność w przestrzeni lokalnej - podstawowe kierunki*”, „*Rozwój lokalnej przestrzeni społeczno-ekonomicznej*”, „*Spółeczno-ekonomiczna przestrzeń peryferyjna w nowych realiach*

¹⁴ A. Łuczyszyn, *Rozwój lokalny na peryferiach-wybrane problemy*, [w:] *Rozwój gospodarczy w świetle ekonomii behawioralnej*, (red.) M. Noga, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu, Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Bankowej we Wrocławiu Nr 6(44)/2014, Wrocław 2014, s.81.

¹⁵ A. Łuczyszyn, *Spółeczne aspekty zarządzania rozwojem lokalnym a interesy wspierające procesy globalizacji współczesnej gospodarki*, [w:] *Człowiek we współczesnej gospodarce globalnej*, (red.) P. Grabowiec, M. Klimowicz, Wyższa Szkoła Zarządzania i Finansów we Wrocławiu, Wrocław 2011, s.151.

¹⁶ A. Łuczyszyn, *The impact of globalization on the local economic sector-selected aspects*, [w:] *Rozwój gospodarczy w świetle ekonomii behawioralnej*, (red.) M. Noga, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu, Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Bankowej we Wrocławiu Nr 6(44)/2014, Wrocław 2014, s.87-100.

gospodarczych". Moje badania w tym obszarze potwierdziły stanowisko wybitnych badaczy światowych, twórców centrum i peryferii, do których należą R.Prebisch i J. Friedman.

Czwarty obszar badawczy to efekty badań nad miastami, aglomeracjami, konurbacjami, metropoliami i obszarami metropolitalnymi. Omawiana problematyka dotyczy także procesów metropolizacji przestrzeni, peryferii i semiperyferii. Widoczne są tutaj elementy praktyczne podparte przede wszystkim doświadczeniem naukowym. W ostatnich latach pojawia się coraz silniejsza tendencja do koncentracji na zagadnieniach ośrodków aglomeracyjnych i ich wpływu na siłę oddziaływania funkcji egzogenicznych, zdolnych przeniknąć do ośrodków peryferyjnych. Powyższa problematyka została wyartykułowana przeze mnie w sposób szczególny, bowiem oprócz akcentów czysto ekonomicznych, w ramach których wskazuję na konieczność kreowania odpowiedniej polityki intraregionalnej i interregionalnej, pokazuję, że polityki te nabierają nowych wartości w aktualnej doktrynie polityczno-gospodarczej. Muszą mieć one charakter polityk partycypacyjnych, bowiem nowe kierunki rozwoju lokalnego wymagają wręcz takiego ich charakteru. Ważną cechą tych polityk jest ich spójność wertykalna w relacji organizacja międzypaństwowa - państwo-region-mikroregion. Istotne zatem w tym obszarze badań było dla mnie uwzględnienie szczególnego podejścia do analizy politycznej przejawiającej się w trzech formach. Pierwsza z nich to współczesna, gdzie wzrost roli kapitalizmu i globalnych sił rynkowych określa narodowy rozwój bądź niedorozwój gospodarczy przejawiający się w tym, że wąska grupa państw produkcji przemysłowej dominuje, wyzyskuje i czyni zależnymi od siebie, peryferyjne i półperyferyjne państwa, które funkcjonują przede wszystkim jako producenci surowców dla wąskiego grona. Po drugie istotnego znaczenia nabrała dla mnie znana teoria wewnętrznego kolonializmu, w ramach której nacisk położony jest na nierówny podział pracy, wyzyskiwanie oraz uzależnienie pojedynczych państw wąskiego grona czy peryferii. Często nazywany kolonializm wewnętrzny jest skupiony na modelach krajowej nierówności terytorialnej i na różnych sposobach, dzięki którym rdzeń, lub region centralny, kontroluje i wyzyskuje region bądź regiony peryferyjne. Po trzecie zwróciłem uwagę, że struktura centrum-peryferie odnosi się bardzo często do politycznego kontrolowania przez centrum reszty terytorium kraju. Dodatkowo w swoich badaniach w tym obszarze wskazuję na urbanizację, suburbanizację, dyfuzję innowacji jako czynniki kształtujące procesy ekonomiczne zachodzące w regionach (z jednej strony je scalające, z drugiej izolujące pod względem finansowym i społecznym). Procesy te nie pozostają bez znaczenia dla przestrzennego rozwoju społeczno-ekonomicznego (terytorialnego), który przejawia się w

nasileniu polaryzacji, a w szczególności poprzez zjawisko jej anizotropizacji¹⁷, polegające na kumulowaniu się działalności wokół aktywnych ośrodków gospodarczych i zanikaniu jej działalności wraz z oddalaniem się od nich. Powoduje to m.in. marginalizowanie ośrodków peryferyjnych, które stają się coraz biedniejsze. Ma to bezpośrednie znaczenie w kształtowaniu funkcji danego lokalnego systemu społecznego, gdzie mamy do czynienia chociażby z zanikiem stylu wiejskiego na rzecz stylu miejskiego. Samo wzmocnienie funkcji miejskich kosztem wiejskich przejawia się chociażby swego rodzaju eksplozją demograficzną na rzecz dużych miast. Praktyka pokazuje, że potrzebne są wspólne wartości do budowania relacji pomiędzy centrum a peryferiami. Rola samorządu terytorialnego jako ogniwa pomostowego wydaje się tutaj być niezastąpiona w szczególności w kształtowaniu polityki lokalnej zdolnej do ingerowania w politykę ponadlokalną. W tym obszarze mocno sygnalizuje że w dobie dynamicznych zmian we współczesnej gospodarce wydaje się koniecznym podjęcie powiązania regulacji lokalnej z władzą państwową. Choć rozwój lokalny jest nastawiony na lokalnie zakorzenioną politykę, to wdrożenie polityki takiego rozwoju wymaga silnego państwa. Silne państwo nie musi być jednak ociążałe na szczycie, wyposażone w arogancką i umacniającą się biurokrację. Chodzi raczej o państwo zwinne odpowiadające potrzebom obywateli. Jest to państwo opierające się na demokracji włączającej, w której ideałem jest lokalne sprawowanie władzy administrującej. W ramach tego nurtu chciałbym podkreślić znaczenia artykułu „*Lokalne przestrzenne systemy gospodarcze w procesach metropolizacji*”, w którym definiuje lokalny przestrzenny system gospodarczy i podkreślam, że „dominujące znaczenie ma w nim społeczność lokalna, która tworzy strukturę społeczną. Oznacza ona układ różnych grup społecznych, instytucji społecznych, ról i pozycji, oraz układów związków między nimi, tworzących system jednorodnych lub wzajemnych nierówności społecznych, wynikających z różnicy miejsca w podziale pracy, funkcji i władzy¹⁸. Dodatkowo podkreślam, że „w procesie obecnych przekształceń stosunków gospodarczych, społecznych i przestrzennych lokalne przestrzenne systemy gospodarcze stają przed zadaniem odbudowania więzi pomiędzy miastami-stolicami (rdzeniami) swoich obszarów a aglomeracjami-stolicami regionów, często realizującymi funkcje metropolitalne, bowiem z drugiej połowie XX wieku wyraźnie zarysowała się dominacja dużych miast¹⁹. Powyższe stanowisko wpisuje się w koncepcję miast kreatywnych jako wchodzącej w skład

¹⁷S. Korenik, *Region ekonomiczny w nowych realiach społeczno-gospodarczych*, CeDeWu, Warszawa 2011, s.89.

¹⁸A. Łuczyszyn, *Lokalne przestrzenne systemy gospodarcze w procesach metropolizacji*, [w:] *Współczesne problemy polityki ekonomicznej*, (red.) Z.Przybyła, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, Jelenia Góra 2008, s.200.

¹⁹Tamże...s. 201.

teorii lokalizacji Richarda Floridy, w której to autor zajmuje się problemem koncentracji ludności, a która następnie przedkłada się na lokalizację działalności gospodarczej²⁰. W obszarze tym w wyniku moich badań powstały dodatkowo m.in. artykuły: „*Funkcje ośrodka osadniczego Milicz w układzie metropolitalnym Wrocławia*”, „*Problem rozwoju małych peryferyjnych ośrodków osadniczych w stosunku do aglomeracji*”, „*Zarządzanie miastem*”, „*Tendencje występujące w rozwoju miasta-zagadnienia wybrane*”, „*Miejsce małego ośrodka osadniczego w układzie aglomeracji - ujęcie ogólne*”, „*Dyfuzja innowacji na obszarach peryferyjnych układu metropolitalnego*”, „*Przestrzeń innowacyjna w obszarze metropolitalnym na wybranym przykładzie - aspekt bezpieczeństwa*”. We wszystkich artykułach poświęconych temu obszarowi stanowczo zaznaczam, że w proces rozwoju miast szczególnie dużych, takich jak aglomeracje, konurbacje, metropolie czy chociażby same obszary metropolitalne charakteryzuje się czterema fazami: urbanizacji, suburbanizacji, dezurbanizacji i reurbanizacji. „Istnieją także, szczególnie w zakresie małych jednostek, zjawiska stagnacji lub upadku co wskazuje na swoisty mechanizm zapadkowy. Ma on miejsce wtedy, gdy miasto osiągnęło pewną krytyczną wielkość, po której nie podlega ono zjawisku regresu”²¹. Jest to zgodne w teorią stworzoną w 1963²² roku przez B. Malisza. Autor ten po raz pierwszy przedstawił zarys takiej analizy progowej, której zadaniem jest zbadanie przestrzennego rozwoju miasta, a w szczególności przez wykrycie ograniczeń progowych, ustalenie najkorzystniejszych wariantów rozwoju tj. takich, w których jednostkowe koszty kształtują się najniżej. Wszystkie artykuły z tego obszaru w znaczący sposób wpłynęły na realizację celu 3 i 4 operacyjnego (odcinkowego) determinującego bezpośrednio cel ogólny.

Piąty obszar moich zainteresowań badawczych to bezpieczeństwo publiczne, wskazywane przeze mnie jako elementarny czynnik rozwoju lokalnego oraz jako kategoria ewolucyjna, podlegająca zmianom w każdych uwarunkowaniach społeczno-ekonomicznych. Wyniki tych badań były wielokrotnie prezentowane na konferencjach i sympozjach naukowych. Obszar ten wpisał się w moją problematykę badawczą, stanowiąc komplementarny w stosunku do pozostałych obszarów a zarazem konieczny do ciągłego udoskonalania. Łączę w nim elementy politologii, teorii ekonomii i jej subdyscypliny jaką jest ekonomika bezpieczeństwa, socjologii, oraz wskazuję i postuluję konieczność uwzględniania bezpieczeństwa publicznego (szczególnie wewnętrznego) w decyzjach wpływających na

²⁰R.Florida, *Cities and Creative Class*, Routledge, London_new York 2005.

²¹A. Łuczyszyn, *Tendencje występujące w rozwoju miasta-zagadnienia wybrane*, [w:] *Konkurencyjność i potencjał rozwoju polskich metropolii-szanse i bariery*, (red.) S, Korenik, K.Szołek, KPZK PAN Biuletyn, Zeszyt Nr 214, Warszawa 204, s.142.

²² Szerzej: B. Malisz, *Ekonomika kształtowania miasta*, KPZK PAN 1963.

stabilność gospodarki zarówno regionu, jak i gospodarki lokalnej. Szczególnego miejsca w tym obszarze badawczym nabrały artykuły „*Miasta jako miejsca kumulacji przestępczości*”, w którym stwierdzam m.in. „obecnie w Polsce to właśnie miasta w szczególności duże (aglomeracje, konurbacje, metropolie) kreują tempo rozwoju, kształtują jego kierunki i identyfikują podstawowe bariery. W warunkach przyjętej doktryny liberalno-demokratycznej występuje jednak czynnik odpowiedzialności za bezpieczeństwo i porządek publiczny w mieście”²³. Oprócz niego interesującym jest także artykuł pt. „*Nierówności i rozwarstwienie społeczne jako dylematy społeczeństwa zdolnego do przetrwania*”, w którym jako współautor stwierdzam, że „indukcja narastających dysproporcji często nie była powodem czysto ekonomicznym, wynikającym z braku wiedzy, przedsiębiorczości itp., lecz decydowały o tym przede wszystkim koneksje, kontakty, nepotyzm, sieciowość (układy nieformalne), pozwalające zdobyć przewagę konkurencyjną w skali lokalnej, regionalnej, a także krajowej i międzynarodowej. Tym samym uwidocznili się zróżnicowania w poziomie m.in. dochodów czy zyskania i utraty różnego rodzaju przywilejów”²⁴. Kolejnym moim zdaniem istotnym w tym obszarze jest artykuł „*Bezpieczeństwo wewnętrzne jako element bezpieczeństwa państwa i czynnik stabilizujący procesy rozwoju społeczno-gospodarczego-ujęcie regionalne i lokalne*”, w którym także jako współautor stwierdzam, że „przestępczość w poszczególnych regionach koncentruje się głównie w miastach (metropoliach, aglomeracjach, konurbacjach), a następnie z różnym natężeniem rozlewa się na obszar regionu. Po części można tutaj wskazać pewną prawidłowość, że w miarę procesu rozlewania się miast, szczególnie tych o charakterze metropolitalnym, następuje też rozlewanie się przestępczości”²⁵. Jest to znacząca i doniosła konkluzja a zarazem potwierdzenie teorii rozwoju spolaryzowanego, który nie zachodzi w równym stopniu we wszystkich przestrzeniach społeczno-ekonomicznych. Jest to także potwierdzenie stanowiska wspomnianego już R. Floridy, który w pracy *The Rise of the Creative Class*, potwierdza, że współczesne metropolie stają się miastem kreatywnym,

²³ A. Łuczyszyn, *Miasta jako miejsca kumulacji przestępczości*, [w:] *Gospodarka miejska przyszłości. Perspektywa województwa dolnośląskiego*, (red.) A. Zakrzewska-Półtorak, D. Rynio, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu Nr 490, Wrocław 2017, s.211-212.

²⁴ A. Łuczyszyn, A. Chołodecka, *Nierówności i rozwarstwienie społeczne jako dylematy społeczeństwa zdolnego do przetrwania*, [w:] *Gospodarka przestrzenna XXI wieku*, (red.) A. Zakrzewska-Półtorak, P. Hajduga, M. Rogowska, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu Nr 443, Wrocław 2016, s.153.

²⁵ A. Łuczyszyn, M. Łuczyszyn, *Bezpieczeństwo wewnętrzne jako element bezpieczeństwa państwa i czynnik stabilizujący procesy rozwoju społeczno-gospodarczego-ujęcie regionalne i lokalne*, [w:] *Regiony, metropolie. miasta*, (red.) A. Zakrzewska-Półtorak, P. Hajduga, M. Rogowska, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu Nr 467, Wrocław 2017, s.210.

równocześnie stają się miejscem, w którym lepiej się żyje, pracuje i korzysta z rozrywek²⁶. Ten obszar charakteryzują pozostałe artykuły, które także w pełni przyczyniły się do realizacji celów operacyjnych (odcinkowych) nr 1,2,3,4, jak m.in.: „*Bezpieczeństwo publiczne jako czynnik rozwoju lokalnego*”, „*Bezpieczeństwo publiczne w polityce rozwoju lokalnego na wybranym przykładzie*”, „*Zapewnienie bezpieczeństwa wybranych miastach województwa dolnośląskiego*”, „*Zapewnianie bezpieczeństwa w warunkach procesów globalizacji na wybranym przykładzie lokalnej przestrzeni społeczno-ekonomicznej*”, „*Absorpcja środków unijnych przez podmioty sektora finansów publicznych na wybranym przykładzie*”, „*Space as an element of economic security*”, „*Nierówności i rozwarstwienie społeczne jako dylematy społeczeństwa zdolnego do przetrwania*”, „*Social security and social policy as public tasks*”.

Efektom moich dalszych badań a zarazem ich konsekwencją w uzupełnieniu stała się monografia pt. „*Nowe kierunki rozwoju lokalnego ze szczególnym uwzględnieniem peryferyjnych ośrodków w metropoliach*”, która stanowiła kompilację własnych wyników badań, ocen, rozważań i wniosków w zakresie przedstawionych powyżej obszarów zainteresowań naukowych. W procesie wydawniczym uzyskała ona pozytywne recenzje prof. dr hab. inż. Doroty Korenik oraz prof. dr hab. Beaty Filipiak. Publikację tę uważam za swoje osiągnięcie naukowe zgodnie z art. 16 ust. 2 ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki z dnia 14 marca 2003 r. (Dz.U. Nr 65, poz. 595, z późn. zm.). W monografii przedstawiłem ewolucję poglądów na rozwój lokalny ze zwróceniem szczególnej uwagi na interpretację i przebieg tego zjawiska w nowym paradygmacie rozwoju, tj. wskazałem na możliwości jego kształtowania w gospodarce opartej na wiedzy jako elementu gospodarki kreatywnej. W szczególny sposób podkreśliłem związki pomiędzy współczesną globalizacją światowej gospodarki a rozwojem lokalnym w ośrodku peryferyjnym w stosunku do metropolii i obszaru metropolitalnego. Wskazałem także na rolę i znaczenie w nowych uwarunkowaniach funkcjonowania gospodarki światowej samorządu terytorialnego jako głównego podmiotu zarządzającego gospodarką lokalną. Wnioski z przeprowadzonych badań dowiodły, że kształtowany jest nowy model rozwoju lokalnych peryferyjnych przestrzeni społeczno-ekonomicznych, bazujący na standardowych czynnikach rozwoju, sporadycznie korzystających z cech regionu uczącego się, tkwiący z pewnego rodzaju domknięciu zarówno geograficznym jak i gospodarczym. Szczególnie interesowały mnie (w kontekście przyspieszenia i zapewnienia trwałości rozwoju lokalnego) możliwości wykorzystania lokalizacji, w tym także unikalnych zasobów poszczególnych jednostek

²⁶ R. Florida, *The Rise of the Creative Class: And how its transforming work, lesiure, community and everyday life*, Basic Books, New York 2002

terytorialnych, tj. rzeczowych, finansowych i społecznych. Jednocześnie dość interesujące okazały się pozostałości po egzogenicznej działalności gospodarczej w mikroregionie peryferyjnym, które systematycznie wygaszane, indukują nowe zjawiska, bardzo często nieprzejawiające cech synergii pomiędzy danym ośrodkiem peryferyjnym a regionem.

Celem podstawowym monografii stała się identyfikacja nowych uwarunkowań funkcjonowania lokalnych peryferyjnych gospodarek w relacji do dużego ośrodka aglomeracyjnego w regionie, w kontekście pobudzania wzrostu i lokalnego rozwoju społeczno-gospodarczego.

W pracy wyraźnie podkreśliłem, że globalizująca się gospodarka stwarza nowe warunki do rozwoju lokalnego. Przyjąłem, że wyniki prowadzonych analiz, diagnoz, ocen i badań odzwierciedlą realizację celów szczegółowych²⁷, wśród których podkreślić należy rolę i znaczenia samorządu terytorialnego na poziomie gminy i powiatu w warunkach decentralizacji i upodmiotowienia w kształtowaniu środowiska innowacyjnego a zarazem konkurencyjnego w gospodarce opartej na wiedzy, oraz wskazanie na metropolizację przestrzeni jako proces pobudzający rozwój lokalny a zarazem go ograniczający szczególnie w oddalonych ośrodkach od aglomeracji. Celami szczegółowymi było także wskazanie na usieciwienie gospodarcze, wpływ tego procesu na funkcjonowanie ośrodków peryferyjnych, oraz identyfikacja nowych obszarów rozwoju lokalnego w dobie gospodarki kreatywnej a zarazem nowych zagrożeń w zakresie lokalnego zarządzania publicznego.

Szczególne uwagę poświęciłem regionowi dolnośląskiemu i miastu Wrocław jako nowo kształtującej się metropolii wraz z jej obszarem metropolitalnym, w stosunku do jednego z wybranych peryferyjnych powiatów, jakim jest powiat milicki. Pogłębiona analiza tych relacji doprowadziła do potwierdzenia słuszności przyjętych tez badawczych, a mianowicie, że wyodrębnienie gospodarek lokalnych z gospodarek regionalnych i krajowych umożliwia badanie ich w przekrojach przestrzennych. Przybliżyła to badaczka do poznania istoty, genezy i przesłanek zmian zachodzących w wymiarze globalnym, kontynentalnym, krajowym, regionalnym. Umożliwia tym samym analizę zjawisk społeczno-gospodarczych na linii globalizacja - lokalizm, które to zmiany mają swoje źródło także w strukturach przestrzennych. Dlatego bez analiz prowadzonych na poziomie lokalnym, formułowanie tez dotyczących rozwoju społeczno-gospodarczego w wymiarach regionalnym, krajowym, międzynarodowym oraz globalnym będzie niepełne i może prowadzić do błędnych wniosków. Uwzględnianie wyników badań lokalnych i regionalnych jest wspólnie

²⁷Identyfikacja takich celów była konsekwencją kształtowania się nowego paradygmatu rozwoju społeczno-gospodarczego słabo osadzonego jeszcze w *teorii rozwoju endogenicznego*

konieczne w naukach ekonomicznych, politologicznych, społecznych i socjologicznych. Dodatkowo mechanizmy zachodzące na poziomie lokalnym w znacznym stopniu kształtują możliwości rozwojowe w skali mikro, tj. samorządu terytorialnego, podmiotów gospodarczych, organizacji czwartego sektora. Inaczej ujmując, to lokalizacja decyduje w znacznym stopniu o ich rozwoju. W badaniach lokalnych brakuje pogłębionych analiz dotyczących funkcjonowania lokalnego systemu sieci wzajemnych współzależności, co zubaża formułowane wnioski. Szczęólnego znaczenia nabiera to, że we współczesnej gospodarce jednostki samorządu terytorialnego są włączane we współpracę, która jest warunkiem koniecznym do konkurowania. Jednak zachodzące procesy globalizacji i internacjonalizacji bardzo często nie idą w parze z koniecznością wzmacniania tego, co jest widoczne na przysłowiowym „dole”, natomiast powodują niejednokrotnie destabilizację dotychczas osiągniętych efektów. Stąd konieczna jest kooperacja jednostek samorządu terytorialnego po to, aby osiągać efekt synergii, bowiem decentralizacja i upodmiotowienie społeczności lokalnych przy jednoczesnym zaniku państwa terytorialnego spycha wręcz problemy rozwoju lokalnego na dalszy plan, a decydującą rolę w gospodarce zaczynają odgrywać regiony i duże miasta²⁸.

Rozpoznanie nowych uwarunkowań rozwoju lokalnego i jego kierunków w warunkach zmieniającego się paradygmatu rozwoju przeprowadziłem z punktu widzenia wpływu skutków dla wybranej gospodarki lokalnej efektów synergii, polaryzacji, komplementarności pomiędzy rozwojem peryferii, semiperyferii a rozwojem regionalnym. Wskazałem na znaczenie czynników egzogenicznych dla współczesnego rozwoju lokalnego m.in. poprzez zaprezentowanie nowego zjawiska w gospodarce światowej zwanego globalizacją. Powyższa monografia spotkała się z pozytywnymi recenzjami i ocenami ze strony wybitnych ekonomistów, którzy podkreślali przede wszystkim jej praktyczny charakter, co szczególnie podkreślił prof. dr hab. Marek Dylewski.

Problemem badawczym, stanowiącym motywację do przygotowania niniejszej monografii, była ocena wieloaspektowości, złożoności i efektywności działalności małego ośrodka peryferyjnego w regionie, poprzez relacje z metropolią jako stolicą regionu na tle usieciowionej, innowacyjnej i kreatywnej struktury przestrzennej jako efektu zmiany

²⁸Stanowiło to nawiązanie do teorii *centrum i peryferii* R. Prebisha i J. Friedmana. Drugi z nich przedstawił bardziej zdecydowane stanowisko, definiując rozwój jako nieciągły, skumulowany proces. Jego zdaniem szybciej rozwijają się obszary zurbanizowane, ponieważ są bardziej podatne na innowacje. Przyjęte tezy badawcze miały za zadanie zweryfikowanie także teorii *bazy ekonomicznej miast*.

paradygmatu rozwojowego. Stoję aktualnie na stanowisku, że kategoria rozwoju lokalnego i czynników go determinujących wymaga nowej oceny, rozwinięcia i innego podejścia.

W monografii została przyjęta hipoteza, iż w ramach występującej i narastającej petryfikacji obszarów metropolitalnych poszczególne elementy lokalnego układu społeczno-ekonomicznego - szczególnie te obszarowo skrajne - wykazują odmienne tendencje niż cały układ. W następstwie dochodzi do petryfikacji tych (skrajnych) elementów lokalnego układu społeczno-ekonomicznego. Słuszność tak przyjętej hipotezy została potwierdzona m.in. przez identyfikację dynamiki wzajemnych relacji pomiędzy metropolią a wybranym subregionem zaliczanym do peryferyjnego w regionie, w kontekście chociażby możliwości włączania się w sieciowy układ wzajemnych współzależności, dający możliwość niwelowania wysokiego poziomu bezrobocia, a jednocześnie poprawy warunków życia mieszkańców. Zauważyłem, że powyższa problematyka nie ma tylko charakteru *sensu stricto* ekonomicznego, lecz także socjologiczny, filozoficzny czy nawet polityczny, co znajduje odbicie w elementach zarządzania publicznego.

Szczególny nacisk w badaniach położyłem na peryferie w obszarach metropolitalnych, na ich relacje z metropolią oraz zmiany w tych relacjach. Podkreślić należy, że problematyka współczesnych metropolii i ich gospodarczego znaczenia jest szeroko dyskutowana przez naukowców, zwłaszcza w kontekście wpływu globalizacji na warunki życia gospodarczego. Stąd podjąłem się próby przedstawienia problematyki rozwoju lokalnego w czterech głównych aspektach, tj. roli, znaczenia, funkcjonowania i rozwoju jednostek lokalnych występujących na obrzeżach obszaru metropolitalnego. Dostosowałem do istniejących uwarunkowań poglądy i teorie, wskazując, że osią debaty są niekorzystne zjawiska, generujące kluczowe problemy współczesnego społeczeństwa, m.in. narastanie dywergencji, nie tylko pomiędzy poszczególnymi regionami i krajami, ale także wewnątrz regionów i innych złożonych jednostek przestrzennych. Tym samym pokazałem, że swoimi rozważaniami wpisuję się w określony nurt badań w gospodarce przestrzennej.

Pomimo powstających wówczas wielu prac z zakresu funkcjonowania gospodarki lokalnej udowodniłem, że istniała luka w należyтым jej opisanu. Przy formułowaniu w pracy założeń teoretycznych, oprócz wykorzystania znanych poglądów i teorii, oparłem się na wynikach prowadzonych badań empirycznych, analizach statystycznych i analizie przyczynowo-skutkowej. Na podstawie badań empirycznych nie tylko zidentyfikowałem funkcjonowanie układów lokalnych, ale też wskazałem na kierunki zmian o przewadze zabarwienia negatywnego, co rzadko spotyka się w tego rodzaju opracowaniach. W tym zakresie wykorzystałem nie tylko informacje ogólnodostępne, ale przede wszystkim własne

spostrzeżenia i uwagi, będące efektem wieloletnich badań. Dzięki temu możliwa stała się konfrontacja prezentowanych modeli i koncepcji rozwoju lokalnego z praktyką gospodarczą. Swoje badania, prowadzone na linii region-semiperyferie-peryferie, wzbogaciłem o fachową literaturę przedmiotu, m.in. danymi z roczników statystycznych publikowanych przez Główny Urząd Statystyczny, Wojewódzki Urząd Statystyczny, urzędy marszałkowskie, powiaty, gminy, opracowania innych podmiotów administracji publicznej. Zwróciłem uwagę, że zapewnienie szczególnej dostępności lokalizacyjnej stanowić musi trwały element działań władz regionu i subregionów. W pracy wskazałem także na zagrożenia dla rozwoju lokalnego wynikające nie tylko z dysproporcji pomiędzy dochodami ośrodka peryferyjnego w stosunku do metropolii, ale także z negatywnego zarządzania publicznego. Mocno wyartykułowałem różnicowania w poziomie rozwoju zarówno gospodarczego, jak i społecznego. Zwróciłem uwagę na lokalizm i jego miejsce w zapleczu teoretycznym polityki lokalnej. Podkreśliłem, że stanowi on wyraz nowoczesnego podejścia do procesów zarządzania układami terytorialnymi z podejściem strategicznym na czele. Na podstawie oceny sytuacji społeczno-ekonomicznej badanego powiatu oraz prognoz określiłem przewidywane kierunki rozwoju tego subregionu w regionie dolnośląskim.

Udowodniłem w monografii złożoność wzajemnych relacji pomiędzy małym peryferyjnym ośrodkiem w regionie a aglomeracją (kształtującą się metropolią) w kontekście zmiany paradygmatu rozwoju. Oprócz identyfikacji efektywności podstawowych relacji na linii peryferie-aglomeracja, wyeksponowałem w dość znaczący sposób nowe uwarunkowania rozwoju lokalnego, który we współczesnych realiach musi uwzględniać głównie zjawiska globalizacji, internacjonalizacji, integracji czy glokalizacji jako procesów towarzyszących współczesnym przemianom. Szczególnie podkreśliłem, że rozwój lokalny zachodzi w warunkach ciągłej metropolizacji przestrzeni, w tym także jej zawłaszczania. Oznacza to, że kategoria ta oprócz tego, że podlega ciągle systematycznej ewolucji, weszła w erę turbulencji gospodarczych i zarazem społecznych. Tym samym zweryfikowałem przyjętą w pracy hipotezę, że w ramach narastającej petryfikacji obszarów metropolitalnych niektóre elementy lokalnego układu społeczno-ekonomicznego wykazują odmienne tendencje niż cały układ, co doprowadza do peryferyzacji.

Bez względu na to, jakie czynniki determinują lokalny rozwój społeczno-gospodarczy, bezsporne jest, że znajduje to swoje odzwierciedlenie w gospodarce całego regionu. Dlatego też istotna jest tutaj, jak wskazałem, lokalna polityka rozwoju zgodna z kanonami nowego paradygmatu. W swojej pracy jednak w szczególny sposób podkreśliłem, że nowy paradygmat wymaga dość znaczących środków finansowych, skutecznej polityki miejskiej,

będącej w zgodności administracji samorządowej z rządową, czy dobrego planowania samorządowego, w tym przestrzennego i strategicznego. W warunkach stale rosnących deficytów budżetów lokalnych realizacja bieżących zadań ustawowych i statutowych staje się niejednokrotnie niemożliwa. Moim zdaniem powoduje to ciągłe zadłużanie się jednostek samorządu terytorialnego, poszukujących swoich szans w różnego rodzaju montażach finansowych. To z kolei naraża ten podmiot publiczny na coraz większą krytykę społeczną, wywołując dość często nowe niepożądane procesy w postaci upartyjnienia władzy (opozycyjne media, internet, referenda), zawłaszczania majątku, kompromitujących postaw czy niedostatku kultury politycznej. Podkreśliłem także, że trwałym elementem są sieci nieformalnych powiązań. W stosunku właśnie do działania w układach partnerskich formalnych i mniej sformalizowanych rodzi się pytanie, jaka powinna być w tym rola władz i administracji publicznej? Bez wątplenia ma być to rola swoistego „aranżera” w harmonizowaniu różnych, często rozbieżnych uczestników wspólnego działania. W literaturze dotyczącej tego aspektu działań zbiorowych w przestrzeni rola tych podmiotów publicznych jest dość słabo zarysowana i opisana. Większa uwaga zwrócona jest bowiem na określenie warunków i instrumentów współzarządzania publicznego. Instytucjonalny (podmiotowy) układ współzależności w tej mierze jest równie ważny, gdyż w ostateczności to aktywność tych podmiotów przesądza o efektywności działań, których rezultatem staje się większa wartość publiczna, czyli *de facto* rozwój lokalny czy bezpieczeństwo.

Na linii metropolia-peryferie najistotniejszym elementem gry rynkowej są innowacje. Ich zastosowanie zmniejsza przede wszystkim koszty wytwarzania, a jednocześnie zwiększa efektywność poprzez wprowadzanie na rynek nowych produktów. Ale w małych peryferyjnych przestrzeniach, które ciągle narażone są na skokowe wzrosty niepewności chociażby w utracie absolutnego punktu odniesienia, fragmentacji, detradycjonalizacji, ich kreowanie jest praktycznie niemożliwe. Moim zdaniem premiowanie nowości i innowacyjności potrzebuje nowych lokalnych tradycji, aby organizować i tworzyć wokół nich syndrom lokalnych potrzeb konsumenckich lepiej przystosowanych i reagujących na globalną ofertę. To z kolei wymaga dużych nakładów finansowych. Brak w lokalnych przestrzeniach społeczno-ekonomicznych gałęzi przemysłu wysokiej techniki, kreatywnych działalności, badań naukowych czy wyspecjalizowanych usług marginalizuje te przestrzenie. Stanowczo podkreśliłem, że od ilości i wielkości miast pod względem liczby mieszkańców w danym w regionie głównie od odległości między nimi zależy ciągłość i nieciągłość przestrzeni społeczno-ekonomicznej, w której to lokalizowana jest, z różnym skutkiem, działalność gospodarcza.

Udowodniłem, że gospodarka oparta na wiedzy i gospodarka kreatywna nie jest domeną małych jednostek peryferyjnych, gdzie bazuje się na tradycyjnych czynnikach. Z tego też powodu ośrodki te nie mogą wchodzić w interakcje wymiany wiedzy pomiędzy różnymi podmiotami regionu, w tym przede wszystkim tymi, które reprezentują światowe korporacje, narzucające swoje strategie finansowe. Sieci lokalne na peryferiach nie są tak efektywne jak sieci regionalne, tworzące region uczący się. Co najwyżej ograniczają się do wybranych podmiotów gospodarczych. Z kolei regionalne poszerzają to grono o m.in. instytucje administracji, polityki, nauki, sportu, bezpieczeństwa, biznesu. Tym samym stoję na stanowisku, że włączanie się w procesy globalizacyjne i internacjonalizacyjne zachodzi z odmienną siłą i z różnym skutkiem. W tym przypadku uczestniczy w nim zawsze metropolia, reprezentując cały region, a rzadko podregiony czy subregiony.

Bez wątpienia w gospodarce lokalnej następują procesy odzwierciedlające wzrost roli i znaczenia społeczności lokalnych w kształtowaniu odpowiedzialności za losy poszczególnych jednostek terytorialnych zlokalizowanych w regionie. Zarówno upodmiotowienie społeczności lokalnych, jak i sama decentralizacja są w pewnym sensie zjawiskami wymuszonymi i coraz bardziej powszechnymi. Z drugiej natomiast strony stają się najważniejszym procesem budowania świadomości lokalnego społeczeństwa co do konieczności dokonywania demokratycznych wyborów. Skala lokalna jest w tych warunkach miejscem dla aktorów mających za zadanie podejmowanie strategicznych decyzji w celu poprawy warunków życia mieszkańców.

Swego rodzaju autonomia, gwarantowana działalnością w strukturach samorządu terytorialnego pozwala wyzwalać innowacyjność jako konieczny warunek zaistnienia konkurencyjności terytorialnej, jednak ta lokalna innowacyjność jest w większości niekomplementarna z innowacyjnością kreowaną w dużych miastach. co oznacza, że ośrodki te idą zupełnie innymi ścieżkami rozwoju i nie uczestniczą w jednakowym stopniu we wzajemnych relacjach sieciowych, powodując różnego rodzaju dysproporcje gospodarcze i społeczne²⁹.

Udowodniłem także, prezentując badania, że jedną z szans pojawiających się przed jednostkami przestrzennymi regionu stały się możliwości wsparcia finansowego przez fundusze strukturalne Unii Europejskiej. Chociaż skomplikowane procedury dotyczące wnioskowania, oceniania i rozliczania bardzo często stanowiły bariery administracyjne, to

²⁹A. Łuczyszyn, *Peryferie szansą dla aglomeracji*, [w:] *Ekonomiczne i organizacyjne instrumenty wspierania rozwoju lokalnego i regionalnego*, (red.) B. Filipiak, Szczecin, Wydawnictwo Uniwersytetu Szczecińskiego 2007, Zeszyty Naukowe Nr 471, s. 39–46.

przyjęte rozwiązania w poszczególnych samorządach stały się same w sobie innowacyjne. W tym obszarze podkreśliłem pozytywną stronę usieciowienia zarówno instytucjonalnego (np. urząd marszałkowski-gmina), jak i finansowego (np. lokalne budżety, banki, administracja rządowa). Na tym przykładzie pokazałem, że sprawdzają się najnowsze koncepcje ekonomiki regionalnej. Potwierdziłem, że w tym przypadku pojawiły się korzyści obopólne, jak również wykazałem, że rozwój wewnętrznej struktury regionu uzależniony jest od wspólnych działań w tym wypadku finansowych. Udowodniłem także, że efektywność wykorzystania przyznanych środków wpłynęła znacząco na wzrost zamożności zarówno w przestrzeniach peryferyjnych, jak i w kształtującej się metropolii.

Moje badania naukowe pozwoliły wskazać na tempo zmian zachodzących w strukturze przestrzennej regionu dolnośląskiego w relacji do małego peryferyjnego ośrodka. Czynnikiem ten okazał się jednym z kluczowych spośród tych wpływających na rozwój przestrzennych sieci gospodarczych w regionie. Pokazałem dystans organizacyjny, geograficzny i finansowy peryferii w stosunku do rdzenia aglomeracji. W warunkach gospodarowania wiedzą budowanie obszarów aktywnych ekonomicznie w regionie uwidoczniło pozycję zarówno aglomeracji wrocławskiej, jak i pozostałych miast w regionie. Ukazałem dysproporcje pomiędzy tymi przestrzeniami pod względem złożoności struktury, otwartości, innowacyjności, kreatywności i konkurencyjności.

W pracy omówiłem szereg zagadnień na podstawie wątków i przykładów zaczerpniętych z praktyki, dotyczących kształtowania się nowej rzeczywistości w ośrodkach peryferyjnych, nie zawsze ocenianej pozytywnie. Dotyczyło to zwłaszcza pogłębiającego się bezrobocia i sposobów na jego niwelowanie. Tym samym pokazałem na przykładzie ocen i analiz, że we współczesnych realiach wydaje się wręcz zasadne podkreślenie konieczności kształtowania nowej polityki państwa wobec zróżnicowań regionalnych w Polsce. Moim zdaniem niedopuszczalne jest, aby wzmacniany był tylko i wyłącznie potencjał dużych miast, bowiem w dobie tak dynamicznie postępującego postępu cywilizacyjnego następuje regres skali lokalnej. Udowodniłem, że działania władz publicznych nie mogą być aż tak wyraźnie zorientowane na rdzeń regionu, a tym samym na takie dalsze ukierunkowywanie rozwoju regionalnego. Oczywiście jest, że konieczne są inne działania, które nie mają takiego celu, choć mogą niwelować zróżnicowane skutki przestrzenne. Doszedłem do wniosku, że należy konsekwentnie realizować europejskie zasady polityki regionalnej, dotyczące koncentracji środków, programowania, partnerstwa, komplementarności, subsydiarności, koordynacji, kompatybilności z innymi politykami wspólnotowymi, spójności z polityką makroekonomiczną oraz monitorowania i oceny realizowanych programów. To potwierdza

słuszność zaprezentowanych poglądów w pracy, że np. reinwestycje mogą być szansą dla małych peryferyjnych ośrodków, ale w nich właśnie może utrwać się tradycyjna struktura gospodarki, która nie będzie komponować się z centrum i obszarami je otaczającymi. Oznacza to dalszą petryfikację układów przestrzennych i polaryzację. Podkreśliłem, że gospodarki lokalne nie powinny się zamykać, gdyż otwartość gospodarcza sprzyja modernizacji i wzrostowi innowacyjności, chociaż z drugiej strony czyni je bezbronnymi wobec zmienności decyzji inwestycyjnych i zagrożeń kryzysowych. Stąd tak istotna jest integracja regionalna, skoordynowana przez działalność państwa. Jednak we współczesnych realiach, w warunkach, gdy wspólnoty terytorialne nie posiadają potencjału endogenicznego zdolnego do generowania impulsów wzrostu, doprowadza to do stanu nowej asymetrii między eksterytorialną naturą władzy a terytorialnością życia lokalnego.

Uważam, że aktualnie podejmowane są próby zawłaszczania przestrzeni publicznej, która w przeszłości odgrywała kluczową rolę integrowania mieszkańców miast. Podkreśliłem, że jest to związane m.in. z komercjalizacją przestrzeni, co oznacza, że owa przestrzeń stała się elementem konsumpcji zbiorowej. Jednocześnie powstają nowe zagrożenia związane z budowaniem się szarej strefy.

W swej monografii omówiłem szereg zagadnień stanowiących nowe ujęcie zachodzących procesów w przekrojach lokalnych. Praca ta stanowi kompleksowe ujęcie rozwoju lokalnego i regionalnego, w których przeprowadzone badania, oparte na studiach przypadku, nakreśliły nowe tendencje rozwoju lokalnego. Monografia ta stanowi ważny, obszerny i wieloaspektowy przyczynek naukowy z zakresu kreowania rozwoju lokalnego w obliczu nowego paradygmatu rozwoju. Podjęta w niej problematyka jest bardzo istotna, a wieloaspektowość pracy nadaje jej interdyscyplinarny charakter, gdyż łączy ze sobą zarówno poszczególne ekonomiki (samorządu terytorialnego, regionalną), jak i zagadnienia administracji publicznej, gospodarki przestrzennej, finansów publicznych, prawa, politologii i socjologii. Praca ta wyróżnia się na tle innych publikacji z dziedzin nauki zajmujących się rozwojem lokalnym i regionalnym. Przede wszystkim wpisuje się w ważny nurt badań realizowanych w gospodarce przestrzennej, związany z przekształcaniem się obszarów metropolitalnych w jądro rynku światowego a obszarów peryferyjnych w interior.

Konsekwencją powstania monografii *„Nowe kierunki rozwoju lokalnego ze szczególnym uwzględnieniem peryferyjnych ośrodków w metropoliach”* (a przede wszystkim jej praktyczny wymiar), było zwrócenie przeze mnie szczególnej uwagi na dalszą konieczność rozwijania swoich zainteresowań i prowadzenia badań ukazujących siłę relacji pomiędzy ekonomią a jednym z najistotniejszych czynników rozwoju jaki jest

bezpieczeństwo, bowiem wyniki badań doprowadziły mnie do wniosku, iż związki między ekonomią, politologią a bezpieczeństwem dotyczą w zasadzie każdego obszaru tej dziedziny naukowej. Zauważyłem, że swoisty dyktat ekonomii w międzynarodowej polityce gospodarczej sprawił, iż permanentnie rośnie potencjał gospodarczy ponadnarodowych korporacji. Dyktat ten oznacza przeniesienie znaczących decyzji ze szczebla rządu narodowego na szczebel ponadnarodowy. Taka sytuacja powoduje, że wpływ międzynarodowych finansów na sytuację ekonomiczną gospodarek narodowych oraz życie społeczeństw osłabia funkcje państwa. Zjawiska te doprowadzają także do osłabienia bezpieczeństwa, a zmiany dotyczą w zasadzie wszystkie sfery życia. Nowoczesne technologie zmieniają charakter inwestowania, czego skutkiem jest powstawanie wirtualnych rynków. Te z kolei dotyczą bezpośrednio ludzi, którzy nie są przygotowani do odgrywania aktywnej roli w takich realiach. Deficyt wykształcenia, wiedzy, umiejętności komunikowania się, to podstawowa bariera rozwoju. Powstają tym samym swego rodzaju sprzeczności pomiędzy globalnym rynkiem a państwem, które w sposób zarówno pośredni, jak i bezpośredni, wymuszają konieczność ponoszenia dodatkowych nakładów na bezpieczeństwo, zwłaszcza bezpieczeństwo wewnętrzne.

Moje uczestnictwo w różnego rodzaju konferencjach, stażach zagranicznych, seminariach, kongresach, debatach społecznych oraz potwierdzające się wnioski z pracy zawodowej przyczyniły się jeszcze bardziej do skonkretyzowania moich zainteresowań teoretycznych i badawczych dotyczących problematyki bezpieczeństwa, w tym głównie bezpieczeństwa wewnętrznego jako ogniwa podsystemu bezpieczeństwa publicznego w systemie bezpieczeństwa państwa. Swoją uwagę jeszcze bardziej skoncentrowałem na zjawisku wzrostu zachowań przestępczych w wielkich aglomeracjach (nowo kształtujących się metropoliach), w których bardzo często tworzą się warstwy marginesu życia społecznego. Przeprowadzone badania potwierdziły, że głównym powodem takiego stanu rzeczy są m.in. ciągłe zmiany na rynku pracy w Polsce, które wymagają coraz większej dynamiki w zakresie kreowania własnego wizerunku i podnoszenia kwalifikacji. To z kolei zmusza do coraz większych wydatków. Z drugiej strony dzięki szybkiemu przepływowi kapitałów, wzrostowi konkurencji w zakresie pozyskiwania siły roboczej obniża się poziom możliwych do osiągnięcia dochodów z pracy. Większe korzyści wydają się udziałem tych, którzy poszukują nie tylko pracy, ale zysku, nie tyle stabilizacji i bezpieczeństwa, ile maksymalizacji posiadanych dóbr. Przykłady szarej strefy w polskiej gospodarce pokazują jednoznacznie, że aby osiągnąć sukces, nie trzeba być wcale nieskazitelny. Taką tezę głosiłem i udowadniałem w trakcie licznych konferencji i debat.

Jestem zafascynowany badaniem związków nowej gospodarki z bezpieczeństwem. Dotyczy to zwłaszcza kwestii w kategorii przestrzennych, innowacyjnych, w analizie funkcjonowania i rozwoju systemu osadniczego z wyeksponowaniem roli miast i aglomeracji. Powyższe wpisało się w rozwój politologii i ekonomii jako nauki, zwłaszcza w takich subdyscyplinach jak regionalistyka, zarządzanie, socjologia wraz z socjologią grupy dyspozycyjnej, jaką jest policja. Dlatego też moje kolejne publikacje mocno akcentowały, że współczesne środowisko bezpieczeństwa musi mieć stworzone odpowiednie warunki do realizacji swoich zadań w jego różnych postaciach i przekrojach. Potrzebna jest przede wszystkim stabilizacja tych warunków, która prowadzić będzie do poprawy skuteczności i efektywności wszystkich podmiotów funkcjonujących w systemie bezpieczeństwa, a przede wszystkim sprawności zarządzania nimi w sferze publicznej. Wielokrotnie podkreślałem, że ta problematyka nabiera szczególnego znaczenia w dobie współczesnych nowych realiów społeczno-ekonomicznych, podporządkowanych m.in. procesom globalizacji, gospodarce usługowej, metropolizacji itp. Moje wyniki badań potwierdziły, że bezpieczeństwo nie tylko staje się jednym z istotniejszych czynników stabilizujących procesy wzrostu i rozwoju, ale jest wręcz elementem tych procesów. Można powiedzieć, że nabiera ono nowej wartości zarówno w wymiarze prawnym czy socjologicznym, jak przede wszystkim ekonomicznym i społecznym, ze szczególnym uwzględnieniem przestrzennego jego rozmieszczenia. Konsekwencją tych zjawisk jest m.in. fakt, że każda działalność społeczno-gospodarcza, w jakichkolwiek warunkach by następowała, musi uwzględniać problematykę bezpieczeństwa. Warunek ten wydaje się wręcz niezbędny wręcz jej powodzenia. Taka sytuacja powoduje, że obecnie, co potwierdza przełom XX i XXI wieku, coraz większego znaczenia w rozważaniach na tematy bezpieczeństwa nabierają uwarunkowania ekonomiczne państwa.

Dowiedzione przeze mnie zostało, że we współczesnej teorii ekonomii jak również politologii, zwłaszcza w nurcie dotyczącym lokalizacji działalności gospodarczej w przestrzeni, bezpieczeństwo należy zaliczyć do nowych efektów zewnętrznych i to w klasycznej postaci, gdyż niski poziom bezpieczeństwa jest negatywnym efektem zewnętrznym, a poziom wysoki pozytywnym.

W swoich badaniach oraz publikacjach i wystąpieniach udowadniałem, że zmiany aktywności ekonomicznej ludzi, przejawiające się w nowych formach gospodarowania, opartych na nowych technologiach, z jednej strony wpływają na system elastycznej produkcji i umożliwiają m.in. szybszą komunikację, z drugiej zaś tworzą podziały na bogatych i biednych, co doprowadza do dużego zróżnicowania społeczeństwa. Potęgują się jednym słowem procesy ekspansji nowego paradygmatu rozwoju, polegającego na przejściu z

gospodarki fordowskiej do postfordowskiej (ostatnio nazywanej usługowej). Poszukiwanie coraz lepszych warunków życia sprzyja migracji na niespotykaną dotychczas skalę, co jest z jednej strony przejawem modernizacji społecznej, a z drugiej – skutkiem otwarcia granic i swobodnego przepływu ogromnej liczby ludzi, olbrzymiej ilości towarów i pieniądza.

Wynikiem kilkunastoletnich badań oraz własnych doświadczeń z 25-letniej pracy zawodowej pojawiła się w moim dorobku naukowym kolejna monografia pt. „*Bezpieczeństwo państwa a rozwój społeczno-gospodarczy. Aspekt regionalny i lokalny*”. Książka ta jest produktem finalnym nurtu badawczego, jakim jest bezpieczeństwo publiczne jako podstawowy czynnik rozwoju społeczno-gospodarczego, wartość sama w sobie oraz zadanie publiczne. Prezentowana publikacja okazała się jedną z nielicznych pozycji w Polsce, odnoszącą się do tematyki rozwoju społeczno-gospodarczego i bezpieczeństwa³⁰.

Dotychczasowa literatura w znaczącej części uwzględnia ilościowe mierniki pracy służb powołanych do zapewniania bezpieczeństwa, poświęcając mniej miejsca warunkom, od jakich zależne jest to zapewnianie i temu, jaki mają one wpływ na zwalczanie nowych trendów w przestępczości. Z tych m.in. względów niniejsza pozycja stanowi swego rodzaju nowatorskie podejście do oceny pracy nie tylko podmiotów publicznych, ale i prywatnych związanych z bezpieczeństwem. Podkreśla się w niej, że zwalczanie przestępczości musi być związkiem trzech sektorów: publicznego, prywatnego i społecznego. Podjęcie tej tematyki jest uzasadnione ponadto koniecznością podniesienia efektywności zarządzania finansami publicznymi, w szczególności w nowych realiach gospodarczych. Za niezbędne uznałem więc przedstawienie nowych procesów w gospodarce i związanych z nimi zagrożeń, a przede wszystkim uwzględnianie ich w pracy i w ocenach poczucia stanu bezpieczeństwa w jego różnych postaciach i przekrojach. Tym samym podkreśliłem, że modelowe rozwiązania, aczkolwiek bardzo istotne, muszą się zmieniać w zależności od poziomu rozwoju społeczno-ekonomicznego kraju, regionów i mikroregionów.

Pomimo że w Polsce powstało wiele prac poświęconych bezpieczeństwu państwa, to wydawało mi się, że brakuje wśród nich krytycznej analizy stanowisk teoretycznych wobec bezpieczeństwa postrzeganego w układach regionalnych i lokalnych. Stąd też monografia nie została pozbawiona wątków i przykładów zaczerpniętych z praktyki, dotyczących kształtowania i zapewniania poziomu bezpieczeństwa wewnętrznego, nie zawsze ocenianego pozytywnie. Zależało mi bardzo na tym, aby pokazać, że poznanie praktyki, daje głębsze

³⁰Na rynku wydawniczym dominuje literatura, w której prezentowane są wąskie obszary tej problematyki, bez wskazywania na ścisłe związki między bezpieczeństwem a nową ekonomią.

rozumienie istoty bezpieczeństwa, zwłaszcza tego, które wiąże się z codziennym życiem społecznym oraz gospodarczym i na które wpływa władza lokalna wraz m.in. z policją. Interesujące jest zatem, w jaki sposób kształtuje się bezpieczeństwo państwa z perspektywy podejmowania inicjatyw oddolnych oraz co one wnoszą do lokalnego i regionalnego rozwoju społeczno-gospodarczego. Podkreślenia wymaga także fakt, że przeobrażenia organizacji gospodarki światowej, dotyczące zmiany paradygmatu rozwojowego, a polegające na przejściu z fazy industrializacji do postindustrializacji, wpłynęły w sposób szczególny na konieczność nowego podejścia do badań nad problematyką bezpieczeństwa państwa.

Mając na uwadze powyższe, przyjąłem, że celem monografii musi być wskazanie na konieczność wzmocnienia systemu bezpieczeństwa państwa przez jego najistotniejsze elementy składowe, w tym przede wszystkim bezpieczeństwo wewnętrzne, społeczne i ekonomiczne.

Teza pracy stanowi, że cechy fizyczne miejsca są czynnikiem generującym problem bezpieczeństwa państwa. Z kolei państwo, które jest gwarantem bezpieczeństwa, powinno tworzyć niezbędne warunki do jego zapewniania w całym systemie społecznym i gospodarczym kraju. Powinno być ono gwarantem działalności instytucjonalnych i podmiotowych form bezpieczeństwa, jak również wspomagających je sieci kreatywnych, takich jak gospodarstwa domowe, przedsiębiorstwa, system ubezpieczeń, system budżetowy, system bankowy. Hipoteza pomocnicza została określona przeze mnie w następujący sposób: „poziom bezpieczeństwa państwa jest wypadkową rozwoju społeczno-gospodarczego w jego różnych przekrojach”.

W monografii zastosowałem metodę opisową, analizę porównawczą, metodę statystyczną oraz ujęcie holistyczne. Metoda opisowa została wykorzystana głównie do elementów teoretycznych pracy, w tym przede wszystkim w odniesieniu do literatury krajowej i zagranicznej. Większość danych została zaprezentowana tabelarycznie i graficznie. Dominującą formą badania była analiza przyczynowo-skutkowa oraz analiza liczbowa.

Układ pracy został tak skonstruowany, aby w jak największym stopniu odzwierciedlał ważność omawianej problematyki w dobie zmiany paradygmatu rozwojowego i możliwości realizowania zadań na rzecz bezpieczeństwa państwa przez instytucje ustawowo powołane do jego zapewniania w przekroju regionalnym i lokalnym.

Opracowanie składa się z czterech rozdziałów i ma charakter zarówno teoretyczny, jak i analityczny. Zostały one poprzedzone wprowadzeniem i podsumowane zakończeniem.

Podstawą dociekań jest zbiór materiałów w postaci prac zwartych, artykułów, czasopism, źródeł internetowych, aktów prawnych i innych źródeł.

W rozdziale pierwszym przedstawiłem refleksje teoretyczne, które stanowią podstawę podjętej problematyki badawczej. Zwróciłem w nim uwagę na problematykę bezpieczeństwa w warunkach współczesnych realiów społeczno-gospodarczych, tj. w warunkach gospodarki rynkowej. Podkreśliłem znaczenie identyfikacji problematyki bezpieczeństwa (jego istoty), jak również środowiska, w którym zachodzi, a które zmienia się bardzo dynamicznie. Wskazałem także na bezpieczeństwo jako klasyczne dobro publiczne oraz jako dobro wspólne. Szczególną uwagę zwróciłem na bezpieczeństwo wewnętrzne jako jeden z najistotniejszych elementów bezpieczeństwa państwa. Zaprezentowałem również sektor publiczny wraz z administracją publiczną jako ogniwo w zadaniach na rzecz bezpieczeństwa.

Rozdział drugi poświęcony został ekonomicznym aspektom bezpieczeństwa państwa. W rozdziale tym szczególną uwagę zwróciłem na bezpieczeństwo ekonomiczne, determinowane współczesną globalizacją gospodarki światowej oraz na dwie najnowsze tendencje rozwojowe współczesnej gospodarki, jakimi są regionalizm i lokalizm. Zaprezentowałem także korporacjonizm jako swoistą nadpaństwowość, doprowadzający do osłabiania funkcji państwa, a tym samym do powstawania nowych zagrożeń. Omówiłem charakter procesu metropolizacji przestrzeni społeczno-ekonomicznej, jak również znaczenie bezpieczeństwa informacyjnego w gospodarce kreatywnej (informatycznej).

W rozdziale trzecim odniosłem się bezpośrednio do problematyki rozwoju miast jako miejsc kumulacji rozwoju społeczno-gospodarczego. Szczególną uwagę zwróciłem na ubóstwo i wykluczenie społeczne jako przyczyny dezorganizacji społecznej, rozwarstwienie dochodów w regionach i w miastach oraz na rolę edukacji społecznej na rzecz zapobiegania przestępczości. Podkreśliłem znaczenie bezpieczeństwa społecznego i wewnętrznego jako inwestycji ekonomicznych na rzecz realizowania celów polityki społecznej w państwie.

Rozdział czwarty zawiera w całości materiał dotyczący analizy komparatywnej, pokazującej związek pomiędzy rozwojem społeczno-gospodarczym polskich regionów a kształtowaniem się poziomu bezpieczeństwa wewnętrznego jako podstawowego elementu bezpieczeństwa państwa.

Obszarem badawczym są relacje między poziomem rozwoju społeczno-gospodarczego regionów Polski a stanem bezpieczeństwa wewnętrznego jako elementu bezpieczeństwa państwa. Przykładami aplikacyjnymi były poszczególne województwa w Polsce i ich stolice, a ich wybór nie był przypadkowy. Zadecydowały o nim dość znaczne dysproporcje w poziomie ich rozwoju.

Pracę kończy podsumowanie, obejmujące wnioski z przeprowadzonych rozważań, podparte praktyką, a dotyczące możliwości dalszego kreowania rozwoju społeczno-gospodarczego i zachowania poziomu bezpieczeństwa państwa, które to elementy muszą być komplementarne. Wskazałem w nim także, iż wysoki poziom bezpieczeństwa wewnętrznego, społecznego i ekonomicznego jest gwarantem minimalizacji zagrożeń, które stanowią barierę rozwojową w poszczególnych ogniwach całego systemu bezpieczeństwa państwa.

Moim zdaniem niniejsza praca jest wyzwaniem dla struktur regionalnych, jako że jest w pewnym sensie nowym spojrzeniem na problematykę bezpieczeństwa państwa w kontekście możliwości rozwojowych poszczególnych regionów w nowym paradygmacie rozwoju, w którym zaczęły dominować różnego rodzaju alianse poziome (horyzontalne). Taka zmiana w światowej gospodarce wywołuje pewne niepokoje, które choć w pełni uzasadnione, to moim zdaniem nie mogą doprowadzać do braku równowagi pomiędzy koniecznością zapewniania bezpieczeństwa a dyktatem nowej ekonomii. Można powiedzieć, że rozprawa wiedzę tę poszerza, przedstawiając autorskie ujęcie i refleksje odnośnie do diagnozy i propozycji zmian w zakresie oceny poczucia bezpieczeństwa.

Dążąc do osiągnięcia celu rozprawy, starałem się, aby układ oraz kompozycja monografii były logiczne i konsekwentnie mu podporządkowane. W rozbudowanej warstwie teoretycznej rozważania zostały osadzone w obszernej literaturze przedmiotu, poddanej krytycznemu przeglądowi i ocenie.

Badanie związków pomiędzy rozwojem społeczno-gospodarczym państwa a bezpieczeństwem wymagały ode mnie także znajomości przemian w gospodarce przestrzennej, w której zaznacza się coraz bardziej wymiar globalny, gdyż wpływ zmiennego i nieprzewidywalnego otoczenia staje się przesądający. Wzrost znaczenia nowo kształtujących się metropolii i obszarów metropolitalnych w gospodarce światowej w pewnym stopniu odbywa się kosztem słabszego rozwoju obszarów je otaczających, w których procesy innowacyjne są mniej natężone niż w tych pierwszych. Relacje te przypominają efekty gry o sumie zerowej bądź efekty synergii ze zdecydowaną przewagą na korzyść metropolii. Stąd rozważania osadziłem na dwóch liniach badawczych. Po pierwsze wskazuję na relacje pomiędzy globalizacją, regionalizmem i lokalizmem, pod drugie, odrębna uwaga dotyczy wpływu tych procesów na poziom bezpieczeństwa państwa. W pracy założyłem, że są między nimi ściśle związki.

W badaniach zastosowałem własną interpretację poruszanych zagadnień oraz metodyk ich badania. Zagadnienia te lokują ją w ekonomii sektora publicznego, a ściślej w zarządzaniu

publicznym i ekonomicznie rozwoju regionalnego i lokalnego, jak również w znacznym stopniu w prawie, administracji, socjologii i politologii. Jest to spowodowane wieloznacznością znaczenia bezpieczeństwa, w którym wpływ czynników ekonomicznych staje się najistotniejszy. Rozważania podjęte w rozprawie mieszczą się w nurcie analizy ekonomicznej i socjologicznej, wzbogaconej o wątki przynależne do teorii ekonomii, socjologii, zarządzania publicznego i ekonomiki regionalnej.

Sądzę, że istnieje ważny powód sposobu patrzenia na bezpieczeństwo publiczne przez pryzmat bezpieczeństwa wewnętrznego. Wynika on niejako sam z siebie, gdyż grupa dyspozycyjna, jaką jest policja, ma wyraźnie zarysowany profil nie tylko prawny i administracyjny, ale także socjologiczny i ekonomiczny. Poszczególne jednostki policji stały się bowiem swoistymi podmiotami realizującymi cele publiczne poprzez racjonalny do tego dobór metod i środków oraz działającymi w otoczeniu rynkowym. Istotą działania policji jest (w ujęciu tradycyjnym) świadczenie swego rodzaju usług publicznych dla obywateli. Wobec tego każde proefektywnościowe czynności stają się niejako imperatywem ekonomicznym. Jest to zagadnienie bardzo doniosłe, ponieważ ok. 80% tego, co składa się na jakość życia, zależy właśnie od poziomu bezpieczeństwa wewnętrznego.

Osobiście proponuję interesującą i rozwiniętą ocenę związków pomiędzy rozwojem społeczno-gospodarczym a bezpieczeństwem, dzięki czemu wiedza o faktycznych warunkach i mechanizmach zapewniania bezpieczeństwa staje się bogatsza.

Wyniki badań w omawianej pracy są we współczesnej analizie ekonomicznej swoistym kluczem do zrozumienia istoty i związków między rozwojem społeczno-gospodarczym a bezpieczeństwem. Stąd w badaniach uwidacznia się problematyka bezpieczeństwa społecznego jako pochodna zachodzących zmian w gospodarce, a jednocześnie baza dla różnego rodzaju przestępczości zaliczanej do bezpieczeństwa wewnętrznego.

Jest to doniosła kwestia, gdyż np. w nowej perspektywie UE wzmocniony jest miejski wymiar polityki rozwojowej, co doprowadzić może do wyzwolenia potencjału rozwojowego mieszkańców obszarów miejskich. Takie działanie odsunie na dalszy plan problem innych obszarów, a to z kolei przełoży się na nowe zagrożenia (patologie społeczne, narkotyki) w obszarach oddalonych, a tym samym na nowy rozkład przestępczości w regionie. Nawiązując do tego, można wyrazić ogólną refleksję dotyczącą relacji pomiędzy bezpieczeństwem a rozwojem społeczno-gospodarczym w jego różnych przekrojach.

W świetle badań teoretycznych i empirycznych istota rozwoju konkretyzuje się w przestrzeni społeczno-ekonomicznej w różnym stopniu. Kategoria bezpieczeństwa z kolei,

mając szerszy wymiar, posiada walory decydujące o możliwości zdobywania przewagi nad innymi przestrzeniami, co bezpośrednio decyduje o sile lokalizacji działalności gospodarczej. Stąd poziom rozwoju m.in. regionu jest wypadkową poziomu bezpieczeństwa. Te dwa elementy wpływają na tożsamość i markę danej przestrzeni społeczno-ekonomicznej.

. W pracy przedstawiłem własne poglądy i oceny, wnosząc elektyczny wkład do problematyki postrzegania bezpieczeństwa w nowej gospodarce. Weryfikacja hipotezy badawczej została przeprowadzona dwoma sposobami, tj. przez kwerendę literatury traktującej rozwój społeczno-gospodarczy jako spolaryzowany oraz poprzez empiryczną analizę rozwoju regionalnego. Na podstawie przeprowadzonych analiz określony został wpływ rozwoju społeczno-gospodarczego na bezpieczeństwo.

Silnie akcentowane w pracy procesy globalizacji, korporacjonizmu, metropolizacji przestrzeni społeczno-ekonomicznej, zaprezentowane w jej części teoretycznej, doprowadziły mnie do konieczności przedstawienia problematyki kryminologii i socjologii miast ze szczególnym zwróceniem uwagi na formy dezorganizacji życia społecznego w postaci ubóstwa i wykluczenia społecznego, rozwarstwienia dochodów w miastach, konieczności stosowania kreatywnej polityki społecznej w kontekście oddziaływania na bezpieczeństwo wewnętrzne. Zawarte w pracy wnioski mogą posłużyć jako zalecenia i rekomendacje dla osób zarządzających bezpieczeństwem, jak również dla tych, pragnących zgłębić omawianą problematykę. Zidentyfikowane związki pomiędzy bezpieczeństwem państwa a rozwojem społeczno-gospodarczym wzbogacają i poszerzają wiedzę czytelnika nie tylko w kategoriach teoretycznych, ale przede wszystkim praktycznych, udowodnionych przez przeprowadzone badania i wnioski płynące z praktyki. Książka kreuje podejście metodyczne, wskazujące na paradygmat procesów rozwoju regionalnego i lokalnego oraz zmuszające do refleksji nad znaczeniem bezpieczeństwa i jego wpływem na gospodarkę. Praktyczny jej wymiar doprowadził do określenia nowych tendencji w związkach między rozwojem społeczno-gospodarczym a bezpieczeństwem państwa.

Podsumowując tę część autoreferatu, mogę w całej rozciągłości stwierdzić, że moje działania naukowe w dziedzinach politologii, ekonomii, zarządzania i socjologii można podzielić na następujące etapy:

Pierwszy etap przed uzyskaniem stopnia doktora ukierunkowany był na poszukiwanie czynników kształtujących rozwój lokalny i regionalny. Na tym etapie zainteresowany byłem przewidywaną wówczas problematyką decentralizacji funkcji państwa z reaktywowaniem samorządu terytorialnego, co bezpośrednio przyczyniło się do poszerzania moich zainteresowań o finanse samorządowe. Jednocześnie już wówczas przewidywałem zmiany w

zakresie możliwości finansowania państwowych jednostek budżetowych świadczących usługi na rzecz m.in. bezpieczeństwa i ewentualnych skutków wynikających z tych zmian, w szczególności mogących negatywnie odbić się na jakości świadczonych usług. Podczas zbierania materiałów do pracy doktorskiej i w trakcie jej pisania w zasadzie kontynuowałam tę tematykę. W okresie tym stałem się autorem sześciu recenzowanych publikacji.

W drugim etapie, tzn. po uzyskaniu stopnia doktora, zwróciłem szczególną uwagę na ewolucję nowego podejścia do szeroko rozumianego rozwoju społeczno-gospodarczego w ramach zmieniającego się paradygmatu rozwoju (przejście z gospodarki industrialnej do postindustrialnej) i jego oddziaływania na poziom bezpieczeństwa państwa. W ramach takiego obszaru badawczego interesowały mnie zagadnienia :

- endogenicznych i egzogenicznych czynników rozwoju regionalnego i lokalnego, w tym przede wszystkim specyficznego czynnika, jakimi są wiedza oraz bezpieczeństwo,
- polityki rozwoju lokalnego,
- możliwości kształtowania gospodarki opartej na wiedzy i gospodarki kreatywnej w przekrojach regionalnych i lokalnych,
- zarządzania publicznego i związanych z tym zagrożeń dla bezpieczeństwa rozwoju regionalnego i lokalnego,
- znaczenia lokalizacji dla prowadzenia działalności (przede wszystkim gospodarczej, w tym podejmowanej przez korporacje transnarodowe),
- związków metropolii i obszaru metropolitalnego z regionem i otoczeniem peryferyjnym,
- budowania specyficznego modelu gospodarowania i zarządzania bezpieczeństwem na obszarach peryferyjnych, które bardzo często bazują na wykorzystaniu standardowych czynników rozwoju.

Poszerzone badania empiryczne w zakresie wyżej wskazanej problematyki prowadziłem przede wszystkim w odniesieniu do: województwa dolnośląskiego, miasta Wrocławia, Wrocławskiego Obszaru Metropolitalnego oraz poszczególnych gmin i powiatów regionu, w tym przede wszystkim peryferyjnych. Powyższa problematyka znalazła odzwierciedlenie w publikacjach i opracowaniach mojego autorstwa oraz także w niemal stałym praktycznym uczestnictwie w życiu gospodarczym i społecznym.

Przyjmując założenie, że ekonomia współczesnego świata staje się inkubatorem nowych zagrożeń, musiałem w sposób jednoznaczny zaznaczyć, że nie wszyscy dostrzegają rangę tego problemu. Mocno w tym okresie akcentowałem, że charakter współczesnych zagrożeń jest mocno zróżnicowany, a to z kolei musi doprowadzać wszystkich badaczy do

jedności w zakresie poprawności wysuwanych wniosków. Stąd też zarówno moje doświadczenie zawodowe, jak i naukowe, a w szczególności realizacja funkcji nazywanej przeze mnie funkcją „pomostową” pomiędzy nauką i praktyką, doprowadziły mnie do wniosku, że w ujęciu przedmiotowym termin bezpieczeństwo to za mało dla badacza i praktyka, natomiast potrzebne jest ujęcie podmiotowe, zwłaszcza politologiczno-socjologiczne, tj. grupy dyspozycyjnej, jaką jest policja, której jestem reprezentantem. Impulsu do tego rodzaju badań nadał mi lider na gruncie teorii i praktyki prof. dr hab. Jan Maciejewski, prekursor polskiej socjologii grup dyspozycyjnych, specjalista w socjologii ekonomicznej, socjologii organizacji i zarządzania, socjologii wojska i policji. Od tego momentu dostrzegłem, że sama ekonomia bezpieczeństwa z uwagi na ciągłe bariery natury finansowej w sposób naturalny zawęża obszar badawczy i potrzebne jest swego rodzaju „wyjście” na inną platformę teoretyczną i badawczą. Korzystając z okazji, że obecnie jesteśmy świadkami popularyzowania wiedzy o bezpieczeństwie i bardzo często można spotkać „plagiaty zagrożeń”³¹, które dość często przedstawiane są przez media w sposób emocjonalny w celu wywołania jeszcze większego strachu (np. przedstawianie ciągłych stanów zagrożeń, zwiększająca się liczba ekspertów ds. bezpieczeństwa), potrzebna była mi merytoryczna, fachowa dyskusja poszerzająca obraz grupy dyspozycyjnej, jaką jest policja, w kontekście rozważań na temat własnej socjologii tej grupy dyspozycyjnej.

Z tych to m.in. powodów w trzecim etapie podjąłem się próby poszukiwania komplementarności pomiędzy ekonomią politologią i socjologią jako naukami spajającymi formację bezpieczeństwa wewnętrznego, jaką jest policja. Taka perspektywa badawcza miała swój początek w roku 2013 w trakcie spotkań praktyków pod kierownictwem prof. dr hab. Jana Maciejewskiego. Efektem tej współpracy stały się liczne konferencje, seminaria, kluby dyskusyjne, wystąpienia, które zarówno znacznie poszerzyły mój obszar badawczy, jak i zweryfikowały dotychczasowe teorie, głównie ekonomiczne. To swego rodzaju rozwinięte podejście naukowe a zarazem wypracowana przeze mnie nowa metodologia badań nie tylko znalazły swoje merytoryczne uzasadnienie, ale także pozwoliły na wypracowanie wniosków co do konieczności tworzenia ekonomiki bezpieczeństwa jako subdyscypliny zarówno w politologii, ekonomii, jak i socjologii. Z uwagi na nieliczne badania naukowe, a w zasadzie ich brak w tym zakresie, podjąłem się próby wykazania związków pomiędzy tymi trzema naukami w kontekście kształtowania się bezpieczeństwa, a przede wszystkim efektywności i

³¹Zagrożenia powstające w jednym państwie stają się automatycznie zagrożeniami w drugim, bez względu na istniejącą w nim rzeczywistość.

skuteczności działania służb publicznych w warunkach ciągłej turbulencji w sektorze finansów publicznych.

W swoich licznych publikacjach, w tym omówionych monografiach, zawsze weryfikowałem rzeczywistość z funkcjonującymi w tych naukach teoriami. Szczęólnego znaczenia nabrała dla mnie teoria lokalizacji jako z jednej strony „ premia” dla korzystających z przywilejów miejsca, z drugiej „inkubator” przestępczości i zagrożeń dla społeczno-gospodarczego rozwoju.

Wypracowana przeze mnie metodologia odpowiada zapoczątkowanym przez prof. dr. hab. Bolesława Winiarskiego podejściu do rozwoju spolaryzowanego indukującego zagrożenia nie tylko w skali globalnej, ale przede wszystkim w przekrojach lokalnych. Te przestrzenne zróżnicowania bowiem przyczyniły się, jak wskazuje historia, do wielkich tragedii ludzkich (np. zamachy terrorystyczne), ale wykazały też swego rodzaju patologię współczesnej globalizacji, głównie przejawiającej się w finansach gospodarek poszczególnych krajów.

Przedstawiony do oceny dorobek naukowy stanowi wymierny efekt mojej działalności naukowej oraz przedstawia oryginalną propozycję interdyscyplinarnego spojrzenia na zaprezentowane zagadnienia z perspektywy następujących dyscyplin naukowych: politologii, ekonomii (finanse, zarządzanie, ekonomika, regionalistyka), socjologii (socjologia grup dyspozycyjnych), prawa (prawo karne, prawo karne procesowe, prawo administracyjne), nauki o bezpieczeństwie (edukacja dla bezpieczeństwa, rozwój i wzrost gospodarczy). Zastosowany przeze mnie twórczy paradygmat m.in. ekonomiki bezpieczeństwa wewnętrznego spotkał się ze szczególnym zainteresowaniem środowiska naukowego i praktycznego.

5. Omówienie pozostałych osiągnięć naukowo-badawczych

Na rozwój mojego pozostałych osiągnięć naukowych a zarazem dorobku publikacyjnego znaczący wpływ wywarła oprócz pracy naukowej praca zawodowa wymiarze krajowym i międzynarodowym. Chciałbym podkreślić, że moje zainteresowania naukowe i badawcze oraz ich rozwój związane są zarówno z charakterem kończonych kolejno studiów, jak i z instytucjonalnym kontekstem mojej pracy zawodowej i naukowej. W 1986 roku rozpocząłem dzienne studia magisterskie w Akademii Ekonomicznej im. Oskara Langego we Wrocławiu na Wydziale Gospodarki Narodowej, kierunku – *ekonomika i organizacja*

procesów produkcyjnych, które ukończyłem w 1991 roku z wynikiem *bardzo dobrym*. W czasie studiów uczestniczyłam dwukrotnie w zawodowych praktykach międzynarodowych w Mińsku na Białorusi, Moskwie oraz Sankt Petersburgu. Pracę magisterską nt. *Ewolucja kierunków działalności spółdzielni produkcyjno-handlowo-usługowej na przykładzie „GS SCH w Miliczu”* napisałem pod kierunkiem prof. dr. hab. Jana Lichtarskiego. W czerwcu 1991 roku złożyłem z wynikiem *bardzo dobrym* egzamin magisterski.

Po ukończeniu studiów rozpocząłem pracę w Komendzie Powiatowej Policji w Miliczu w Wydziale Operacyjno-Dochodzeniowym, gdzie pogłębiałem wiedzę praktyczną. We wrześniu 1991 roku podjąłem naukę na Podyplomowym Studium Oficerskim w Wyższej Szkole Policji w Szczytnie, które ukończyłem w czerwcu 1992 roku, uzyskując pierwszy stopień oficerski. W tym samym roku w czerwcu zostałem skierowany do służby do Komendy Rejonowej Policji Wrocław-Stare Miasto, a następnie we wrześniu do Komendy Rejonowej Policji Wrocław-Krzyki, gdzie początkowo pracowałem na etacie młodszego specjalisty, a od 1994 roku na stanowisku Kierownika Referatu Operacyjno-Rozpoznawczego Komisariatu Kolejowego Policji Wrocław Główny.

W marcu 1999 roku po wcześniejszych zdanych egzaminach obroniłem pracę doktorską pt. *Rozwój lokalny w Polsce – studium przypadku* (promotor dr hab. Kazimiera Wilk, prof. AE). W dniu 22 kwietnia 1999 roku Rada Wydziału Gospodarki Narodowej Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu nadała mi tytuł doktora nauk ekonomicznych w zakresie ekonomii - polityki ekonomicznej. W roku 1999 rozpocząłem dodatkowo pracę dydaktyczną w Podyplomowym Studium dla Służb Celnych oraz w Wyższej Szkole Zarządzania i Finansów we Wrocławiu w Katedrze Ekonomii i Prawa Gospodarczego. Jednocześnie w listopadzie 1999 roku zostałem skierowany do służby na stanowisku Zastępcy Komendanta Komisariatu w Żmigrodzie. W roku 2002 rozpocząłem pracę na pełnym etacie w Wyższej Szkole Zarządzania i Finansów we Wrocławiu na stanowisku adiunkta w Katedrze Ekonomii i Prawa Gospodarczego, a następnie w Katedrze Finansów. W marcu 2004 objąłem równoległe stanowisko Zastępcy Komendanta Powiatowego Policji w Trzebnicy, na którym to pracowałem do roku 2006. W kwietniu 2006 roku zostałem mianowany na stanowisko Komendanta Powiatowego Policji w Miliczu. Od lutego 2010 roku do czerwca 2014 pracowałem na stanowisku Zastępcy Komendanta Wojewódzkiego Policji we Wrocławiu, nadzorując bezpośrednio pracę pionu logistycznego, w tym wydziałów: finansów, teleinformatyki, transportu, inwestycji i remontów, zaopatrzenia, zamówień publicznych i funduszy pomocowych. Następnie w latach 2014-2016 byłem mianowany na stanowisko

Zastępca Komendanta Szkoły Policji w Katowicach. Aktualnie jestem Zastępcą Komendanta Wojewódzkiego Policji we Wrocławiu.

W trakcie pracy w Wyższej Szkole Zarządzania i Finansów we Wrocławiu byłem w latach 2002-2006 dziekanem Wydziału Finansów i Bankowości, a w roku akademickim 2007/2008 zostałem zwycięzcą konkursu „Najlepszy Wykładowca”. Aktualnie w szkolnictwie wyższym pracuję na stanowisku adiunkta w Wyższej Szkole Bankowej we Wrocławiu.

W zasadzie od początku swojej kariery zawodowej i naukowej zarówno w środowisku akademickim, jak i policyjnym rozwijam swoje zainteresowania badawcze, które w głównej mierze osadzone są w dziedzinie nauk ekonomicznych i społecznych. Podstawą podjętych zamierzeń jest próba weryfikacji proponowanych teorii w tychże naukach z praktyką życia społeczno-gospodarczego, a przede wszystkim możliwości ich wykorzystania i dalszego popularyzowania zarówno w środowisku naukowym, jak i wśród praktyków.

Moja praca doktorska spotkała się z dużym zainteresowaniem wśród ekonomistów, zajmujących się zwłaszcza regionalistyką, w tym przede wszystkim rozwojem lokalnym i finansami samorządowymi. Powyższa sytuacja wzbudziła we mnie chęć do dalszego pogłębiania tej problematyki ze szczególnym skupieniem się na problemie bezpieczeństwa jako głównym czynnikiem kształtującym rozwój regionalny i lokalny. Podjęta przeze mnie problematyka miała wówczas istotne znaczenie tak z teoretycznego, jak i praktycznego punktu widzenia, z jednej bowiem strony wzrastało znaczenie segmentu lokalnego, co wymagało badania jego struktury i mechanizmów, z drugiej zaś poszukiwano konkretnych rozwiązań pobudzających rozwój lokalny. Stąd przyjęta koncepcja pracy ukierunkowana była na rozważania teoretyczne z jednoczesną próbą studiów ukierunkowanych praktycznie. Pomimo powstających wówczas wielu prac z zakresu funkcjonowania gospodarki lokalnej, istniała luka w należyтым jej opisanium. Poprzez analizę porównawczą uwypukliłem znaczenie czynnika lokalizacji jako gwaranta przyszłego rozwoju, jak również znaczenie mobilności miejsca, które dla obszarów peryferyjnych stawały się podstawą wzrostu dynamiki zarówno, przyszłych dochodów do dyspozycji, jak i dochodów stanowiących dochody budżetu gminy. Zwróciłem uwagę, że zapewnienie szczególnej dostępności lokalizacyjnej stanowić musi trwały element strategii działania każdej przestrzeni społeczno-ekonomicznej, w tym także przestrzeni bezpieczeństwa. W pracy wskazałem na zagrożenia dla rozwoju lokalnego wynikające z dysproporcji pomiędzy dochodami badanych obszarów. Już wówczas mocno akcentowałem zróżnicowania w poziomie rozwoju nie tylko gospodarczego, ale także społecznego. Zwróciłem uwagę na lokalizm i jego miejsce w zapleczu teoretycznym polityki

lokalnej. Podkreśliłem, że stanowi on wyraz nowoczesnego podejścia do procesów zarządzania układami terytorialnymi z podejściem strategicznym na czele. Na podstawie oceny sytuacji społeczno-ekonomicznej badanych gmin oraz prognoz określiłem przewidywane kierunki rozwoju tych mikroregionów społeczno-gospodarczych województwa dolnośląskiego.

Szczególnego znaczenia nabrała dla mnie współpraca z pracownikami naukowymi przede wszystkim z następujących ośrodków: Katedra Planowania Miejskiego i Regionalnego Wydziału Inżynierii i Architektury Uniwersytetu Selçuk (Turcja), Katedra Rozwoju Regionalnego i Lokalnego Wydziału Nauk Ekonomicznych i Społecznych Uniwersytetu Jana Evangelisty Purkyně w Ústí nad Labem (Czechy), Katedra Stosunków Międzynarodowych TU Bergakademie Freiberg (Niemcy), Katedra Badań Strategicznych i Regionalnych oraz Katedra Gospodarki Przestrzennej Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach, Katedra Polityki Ekonomicznej i Katedra Gospodarki Samorządu Terytorialnego Uniwersytetu Łódzkiego, Katedra Finansów Publicznych Uniwersytetu Szczecińskiego, Katedra Gospodarki Regionalnej Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie, Katedra Geografii Ekonomicznej i Gospodarki Przestrzennej Uniwersytetu Opolskiego, Katedra Gospodarki Regionalnej oraz Katedra Gospodarki Przestrzennej na Wydziale Ekonomii, Zarządzania i Turystyki w Jeleniej Górze Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, Wyższa Szkoła Zarządzania „Edukacja” we Wrocławiu, Wyższa Szkoła Bankowa we Wrocławiu, Zakład Grup Dyspozycyjnych Instytutu Socjologii Uniwersytetu Wrocławskiego, Akademia Sił Zbrojnych im. M. Stefanika w Liptovskim Mikulasu (Słowacja). Dodatkowo współpraca z Policją Niemiecką, Czeską, Słowacką, Ukraińską w zakresie realizacji różnego rodzaju projektów.

Znalazło to swoje odzwierciedlenie w publikacjach napisanych w języku angielskim oraz udziale w międzynarodowych konferencjach naukowych. Wielokrotnie byłem członkiem zespołu redakcyjnego zeszytów naukowych Wyższej Szkoły Zarządzania i Finansów we Wrocławiu, jak również w jednym przypadku recenzentem, i pięciokrotnie byłem w Komitecie Naukowym Wyższej Szkoły Zarządzania i Finansów we Wrocławiu. Ponadto w okresie tym stałem się współautorem *strategii innowacji powiatu milickiego* oraz byłem ekspertem-doradcą przy opracowywaniu *strategii rozwoju województwa dolnośląskiego*. W latach 2001–2002 uczestniczyłem jako ekspert w projekcie badawczym dotyczącym *Diagnozy detalicznych placówek handlowych we Wrocławiu*. Zostałem także powołany na konsultanta projektu badawczego *Badanie partnerstw publiczno-prywatnych jako instrumentów do realizacji projektu infrastrukturalnego na obszarze granicznym Saksonii i Polski*

(PPPSAXPOL), realizowanego przez TU Bergakademie Freiberg w Niemczech oraz Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu.

Chciałbym zaznaczyć, że za swoją działalność naukowo-badawczą byłem wyróżniany w tym okresie nagrodami Rektora Wyższej Szkoły Zarządzania i Finansów we Wrocławiu (2007, 2008). Lista moich publikacji łącznie z dwiema monografiami i jednym skryptem w drugim etapie liczy 79.

Aktualnie w ramach praktyki gospodarczej uczestniczę m.in. w różnego rodzaju projektach dotyczących możliwości finansowania i współfinansowania państwowych jednostek budżetowych w szczególności w ramach Regionalnych Programów Operacyjnych, Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej Saksonia-Polska, Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki i Polskiej Pomocy Zagranicznej. Dodatkowo sprawuje nadzór nad gospodarką finansową państwowej jednostki budżetowej w szczególności nad kierunkami wydatków i możliwościami kształtowania przychodów, jej zaplecza logistycznego w tym teleinformatyki, transportu, inwestycji i remontów. Uczestniczyłem od roku 2012 w programie standaryzacji jednostek policji w Polsce. Także w roku 2012 zostałem powołany przez Komendę Główną Policji na członka zespołu ds. decentralizacji budżetu policji. W listopadzie 2017 roku zostałem powołany aktem mianowania na członka Rady Biznesu dla kierunków Prawo i Bezpieczeństwo wewnętrzne w Wyższej Szkole Bankowej we Wrocławiu. Także od roku 2017 jestem uczestnikiem Programu Modernizacji Policji i Straży Granicznej na lata 2017–2020 i nadzoruję go na poziomie wojewódzkim.

Chciałbym podkreślić, że zajęcia zawodowe i naukowe nie ograniczają mojej pracy dydaktycznej. Od 1999 roku, tj. od uzyskania stopnia doktora, prowadzę nieprzerwanie zajęcia dydaktycznych – początkowo wykłady i ćwiczenia z *mikroekonomii*, a następnie z *makroekonomii* i *ekonomii*. Zajęcia te odbywały się w Wyższej Szkole Zarządzania i Finansów (wykłady i ćwiczenia). Inne przedmioty prowadzone na tej uczelni to: *zarządzanie gospodarką lokalną, planowanie finansowe samorządów i podatki lokalne, polityka Polski i UE w obszarze spraw wewnętrznych i administracji*. Dodatkowo wielokrotnie prowadziłem przedmioty wyznaczone dla studentów do powtarzania takie jak: *historia myśli ekonomicznej, budżetowanie kapitałów*. Poza Wyższą Szkołą Zarządzania i Finansów we Wrocławiu od roku 2002 prowadziłem przedmiot *Finanse* w Wyższej Szkole Zarządzania „Edukacja” we Wrocławiu oraz przedmiot *Podstawy ekonomiki w służbie zdrowia* na studiach Podyplomowych „Zarządzanie w Służbie Zdrowia” na Uniwersytecie Ekonomicznym we Wrocławiu. Aktualnie w Wyższej Szkole Bankowej we Wrocławiu oprócz wcześniej wymienionych przedmiotów prowadzę w Wyższej Szkole Zarządzania i Finansów inne, takie

jak: *podstawy ekonomii i finansów, ekonomia, makroekonomia, współczesne problemy społeczno gospodarcze, bezpieczeństwo społeczne, systemy instytucjonalne bezpieczeństwa wewnętrznego.*

Moja działalność dydaktyczna znajduje odzwierciedlenie także w publikacjach. Jestem autorem skryptu *Wybrane elementy finansów*, wydanym przez Wyższą Szkołę Zarządzania i Finansów we Wrocławiu w 2011 roku oraz licznych artykułów w języku angielskim. Pragnę podkreślić, że w ramach międzynarodowej współpracy dydaktycznej współorganizowałam także międzynarodowe konferencje organizowane przez Katedrę Gospodarki Przestrzennej i Administracji Samorządowej Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, Wyższą Szkołę Zarządzania i Finansów we Wrocławiu oraz Komendę Powiatową Policji w Miliczu i Komendę Wojewódzką Policji we Wrocławiu. Byłam opiekunem wielu wyjazdów zagranicznych w ramach różnych projektów realizowanych przez Komendę Wojewódzką Policji we Wrocławiu, Komendę Wojewódzką Policji w Libercu (Czechy), Dyрекcję Policji Dolny Śląsk – Łużyce (Niemcy, Saksonia), Krajowy Urząd Kryminalny (Niemcy, Saksonia). Nadzorowałam bezpośrednio szkolenie i wymianę doświadczeń w ramach projektu *Zapobieganie i zwalczanie korupcji – edukacja poprzez wymianę doświadczeń w zakresie rozwiązań prawnych i pragmatycznych na podstawie spraw zrealizowanych Dniepropietrowsk, Ukraina, od 04.09.2011 do 09.09.2011.* Byłam odpowiedzialny za przygotowania i realizację „Euro 2012” we Wrocławiu, sprawując bezpośredni nadzór nad pionem logistycznym. Na bieżąco uczestniczyłam w szkoleniach z zakresu prawa zamówień publicznych, finansów i innych. Za sposób prowadzenia zajęć: wykładów, ćwiczeń, seminariów, szkoleń i warsztatów uzyskiwałam wysokie noty od słuchaczy (w ramach ankiet oceniających, także internetowych), a także od komisji hospitacyjnych. W roku akademickim 2007/2008 zostałam zwyciężcą konkursu na najlepszego wykładowcę Wyższej Szkoły Zarządzania i Finansów we Wrocławiu. Moje wykłady autorskie spotykają się z zainteresowaniem studentów i są przez nich rokrocznie wybierane w grupie zajęć specjalnościowych do wyboru. Są to m.in.: *zarządzanie gospodarką lokalną, polityka Polski i UE w obszarze spraw wewnętrznych i administracji, bezpieczeństwo.* Także moje propozycje seminariów dyplomowych i magisterskich cieszą się dużym zainteresowaniem.

Chciałbym zaznaczyć, że w ramach swojej działalności naukowej wielokrotnie przewodniczyłam sesjom naukowym podczas konferencji międzynarodowych, Do najważniejszych z nich zaliczam:

- przewodniczenie sesji podczas XXIV międzynarodowej konferencji naukowej pod hasłem *Współdziałanie grup dyspozycyjnych w militarnym, paramilitarnym i cywilnym*

systemie bezpieczeństwa państwa, zorganizowanej przez Zakład Socjologii Grup Dyspozycyjnych Instytutu Socjologii Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław 7–8 maja 2013,

- przewodniczenie sesji podczas międzynarodowej konferencji *Regional Development and Planing*, zorganizowanej przez Katedrę regionálního a lokálního rozvoje, Fakulty Sociálního a ekonomického, Univerzity J. E. Purkyně v Ústí nad Labem, Ústí nad Labem, czerwiec, 2011,
- przewodniczenie sesji podczas międzynarodowej zatytułowanej *Gospodarka przestrzenna XX wieku – nowe kierunki rozwoju dużych miast w gospodarce opartej na wiedzy*, zorganizowanej przez Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu, katedry: Gospodarki Przestrzennej i Administracji Samorządowej, Ekonomii i Polityki Ekonomicznej z Wydziału Gospodarki Regionalnej i Turystyki oraz Gospodarki Przestrzennej, Milicz, 3–5 czerwca 2009.

Z kolei do ważniejszego swojego udziału i przewodniczenia w konferencjach krajowych zaliczam:

- przewodniczenie sesji podczas konferencji *Finansowe aspekty rozwoju lokalnego i regionalnego u progu XX wieku – doświadczenia i perspektywy*, zorganizowanej przez Wyższą Szkołę Zarządzania i Finansów we Wrocławiu, Katedra Finansów, Opolnica 8–9 października 2003,
- przewodniczenie sesji podczas konferencji *Finansowe aspekty rozwoju lokalnego i regionalnego u progu XXI wieku – doświadczenia i perspektywy*, zorganizowanej przez Wyższą Szkołę Zarządzania i Finansów we Wrocławiu, Katedra Finansów, Wrocław, 10 października 2001,
- przewodniczenie sesji podczas konferencji *Gospodarka przestrzenna i administracja samorządowa*, zorganizowanej przez Katedrę Gospodarki Przestrzennej Wydziału Gospodarki Regionalnej i Turystyki w Jeleniej Górze Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu przy współudziale Wyższej Szkoły Zarządzania i Finansów we Wrocławiu, Zachełmie, 6–8 września 2006,
- przewodniczenie sesji podczas konferencji *Gospodarka przestrzenna u progu XXI wieku*, zorganizowanej przez Katedrę Gospodarki Przestrzennej i Administracji Samorządowej (Wydział Nauk Ekonomicznych) oraz Katedrę Gospodarki Przestrzennej (Wydział Gospodarki Regionalnej i Turystyki w Jeleniej Górze) Akademii Ekonomicznej we

Wrocławiu przy współudziale Wyższej Szkoły Zarządzania i Finansów we Wrocławiu oraz Komendy Powiatowej Policji w Miliczu, Milicz/Krośnice, 11–13 czerwca 2007,

- przewodniczenie sesji podczas krajowej konferencji *Kierunki zmian w polskim systemie finansów publicznych ze szczególnym uwzględnieniem bezpieczeństwa*, zorganizowanej przez Wyższą Szkołę Zarządzania i Finansów we Wrocławiu oraz Komendę Powiatową Policji w Miliczu, Milicz, 22–24 września 2009.

Chciałbym podkreślić, że byłem odpowiedzialny za zorganizowanie i współorganizowanie ważnych z punktu widzenia mojego dorobku naukowego konferencji, wśród których do najistotniejszych należały:

- *Gospodarka przestrzenna u progu XXI wieku* – konferencja zorganizowana przez Katedrę Gospodarki Przestrzennej i Administracji Samorządowej (Wydział Nauk Ekonomicznych) oraz Katedrę Gospodarki Przestrzennej (Wydział Gospodarki Regionalnej i Turystyki w Jeleniej Górze) Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu przy współudziale Wyższej Szkoły Zarządzania i Finansów we Wrocławiu oraz Komendy Powiatowej Policji w Miliczu, Milicz/Krośnice, 11–13 czerwca 2007,
- *Policja aktywny beneficjent i partner samorządu lokalnego w realizacji projektów finansowanych z funduszy strukturalnych* – konferencja zorganizowana przez Komendę Wojewódzką Policji we Wrocławiu oraz Urząd Marszałkowski we Wrocławiu, Wrocław 5 marca 2007,
- *Gospodarka przestrzenna XXI wieku – metropolizacja w dobie gospodarki opartej na wiedzy* – konferencja zorganizowana przez Katedrę Gospodarki Przestrzennej i Administracji Samorządowej Wydziału Nauk Ekonomicznych oraz Katedrę Gospodarki Przestrzennej Wydziału Gospodarki Regionalnej i Turystyki Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, przy współudziale Komendy Powiatowej Policji w Miliczu, Milicz/Krośnice, 4–6 czerwca 2008,
- *Gospodarka przestrzenna XX wieku – nowe kierunki rozwoju dużych miast w gospodarce opartej na wiedzy* – międzynarodowa konferencja organizowana przez Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu, katedry: Gospodarki Przestrzennej i Administracji Samorządowej, Ekonomii i Polityki Ekonomicznej z Wydziału Gospodarki Regionalnej i Turystyki oraz Gospodarki Przestrzennej, Milicz, 3–5 czerwca 2009,
- *Kierunki zmian w polskim systemie finansów publicznych ze szczególnym uwzględnieniem bezpieczeństwa* – konferencja zorganizowana przez Wyższą Szkołę Zarządzania i

Finansów we Wrocławiu oraz Komendę Powiatową Policji w Miliczu, Milicz, 22–24 września 2009,

- *Poprawa standardu infrastruktury bezpieczeństwa, jako element wzmocnienia potencjału turystycznego Dolnego Śląska* – konferencja dotycząca projektu realizowanego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego pt. *Poprawa standardu infrastruktury bezpieczeństwa jako element wzmocnienia potencjału turystycznego Dolnego Śląska*, Kłodzko, 8 listopada 2010;
- *Projekt realizowany w ramach Programu Operacyjnego Współpraca Transgraniczna Dolnej Saksonii i Polski* – konferencja zorganizowana przez Komendę Wojewódzką Policji we Wrocławiu i Dyрекcję Policji Dolny Śląsk – Łużyce, Zgorzelec, 15 grudnia 2010,
- *Konferencja podsumowująca projekt „Zarządzanie w sytuacjach kryzysowych podczas EURO 2012”*, zorganizowana przez Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu i Komendę Wojewódzką Policji we Wrocławiu. Projekt realizowany dla kadry zarządzającej Dolnośląskiej Policji współfinansowany w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Wrocław, 17 grudnia 2010,
- *Możliwości finansowania rozwoju jednostek samorządu terytorialnego w Polsce* – konferencja zorganizowana przez Katedrę Gospodarki Przestrzennej i Administracji Samorządowej Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu przy współudziale Wyższej Szkoły Zarządzania i Finansów we Wrocławiu, Milicz, 5–7 września 2011,
- *Poprawa standardu infrastruktury bezpieczeństwa, jako element wzmocnienia potencjału turystycznego Dolnego Śląska* – konferencja dotycząca projektu realizowanego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego pt. *Poprawa standardu infrastruktury bezpieczeństwa jako element wzmocnienia potencjału turystycznego Dolnego Śląska*, Kudowa-Zdrój, 21 listopada 2011,
- *Projekt „Zapobieganie i zwalczanie korupcji – edukacja poprzez wymianę doświadczeń w zakresie rozwiązań prawnych i pragmatycznych na podstawie zrealizowanych spraw”*, realizowany w ramach Programu *Polska Pomoc Zagraniczna*, międzynarodowa Konferencja organizowana przez Zarząd Zwalczania Przestępczości Zorganizowanej w Dniepropietrowsku (Ukraina), Dniepropietrowsk, 5–9 września 2011 i Komendę Wojewódzką Policji we Wrocławiu, Wrocław, 10–14 października 2011,
- *Projekt „Remont i przebudowa elewacji, stolarki okiennej, drzwiowej, dachu budynku Komendy Powiatowej Policji w Oławie”*, realizowany w ramach Regionalnego Programu

Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego na lata 2007–2013; konferencja zorganizowana przez Komendę Wojewódzką Policji we Wrocławiu i Urząd Marszałkowski we Wrocławiu, Wrocław, 9 grudnia 2011,

- *Kryzys finansowy a programowanie rozwoju jednostek przestrzennych* – międzynarodowa konferencja organizowana przez Katedrę Gospodarki Przestrzennej i Administracji Samorządowej Wydziału Nauk Ekonomicznych Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu przy współdziałaniu Wyższej Szkoły Zarządzania i Finansów we Wrocławiu, Milicz, 3–5 września 2012,
- *Projekt UE „Krymitech-Stop Transgranicznej przestępczości samochodowej”* – międzynarodowa konferencja organizowana przez Komendę Wojewódzką Policji we Wrocławiu i Dyрекcję Policji Kryminalnej Dolnej Saksonii, Görlitz, 26 listopada 2012.

Do innych moich osiągnięć naukowych zaliczyć należy także:

- Recenzowanie zeszytu naukowego *Finansowe aspekty działalności i funkcjonowania jednostek sektora publicznego w Polsce*, Wyższa Szkoła Zarządzania i Finansów we Wrocławiu, Zeszyty Naukowe Nr 23, Wrocław 2007,
- Autorstwo e-serwisu lub manuala,
Zwalczanie przestępczości zorganizowanej i terroryzmu,
Wywiad i kontrwywiad,
Bezpieczeństwo w komunikacji powszechnej i transporcie.
- Indywidualna nagroda Rektora Wyższej Szkoły Zarządzania i Finansów we Wrocławiu za zostanie laureatem studenckiego plebiscytu „Najlepszy wykładowca”;
- Nagroda za największą liczbę publikacji pod afiliacją Wyższej Szkoły Zarządzania i Finansów we Wrocławiu.

Istotne według mnie są także pozostałe osiągnięcia na gruncie nauki i praktyki, wśród których za najważniejsze uważam chociażby uczestnictwo w programach europejskich i innych programach międzynarodowych, oraz bycie od wielu lat promotorem oraz recenzentem prac licencjackich i magisterskich. Swoje badania naukowe prowadziłem zarówno w ramach działalności statutowej właściwej Katedry Wyższej Szkoły Zarządzania i Finansów we Wrocławiu, Wyższej Szkoły Zarządzania „Edukacja” we Wrocławiu, Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, Wyższej Szkoły Bankowej, jak i w ramach pełnionej służby w jednostce sektora finansów publicznych.

Mój dorobek naukowy pod względem zarówno ilościowym, jak i jakościowym uważam za znaczący. Dotyczy on w największym stopniu problemów rozwoju lokalnego w sytuacji przejścia podmiotów z gospodarki industrialnej do postindustrialnej oraz kwestii związanych z bezpieczeństwem. Dorobek ten stanowi trzon teoretyczny i empiryczny moich badań, z jednej strony uprawianej bardzo szeroko ekonomii, a z drugiej, w miarę postępu prac badawczych, mocno osadzony w socjologii systemów bezpieczeństwa państwa.

Wyniki moich badań prowadzonych przez lata były prezentowane na konferencjach naukowych w kraju i za granicą. Koncentracja na wyżej wymienionych nurtach jest w pełni uzasadniona, a poruszana problematyka nabiera w ostatnim okresie szczególnego znaczenia, gdyż gospodarka z ery fordyzmu weszła do postfordyzmu (z industrializacji do postindustrializacji) i przejawia się bardzo silną turbulentnością. Wymaga to swoistej koalicyjności na rzecz wspólnych zintegrowanych działań wszystkich podmiotów w skali lokalnej, a przede wszystkim stałych kontaktów z przedstawicielami jednostek samorządu terytorialnego, innymi podmiotami administracji, podmiotami gospodarczymi, instytucjami nadzoru finansowego, instytucjami sektora finansów publicznych, dysponentów części budżetowych czy instytucji czwartego sektora (fundacji, stowarzyszeń).

Biorąc powyższe pod uwagę, uważam, że spełniam wszystkie warunki ubiegania się o stopień doktora habilitowanego w dziedzinie nauk politologicznych i ekonomicznych w dyscyplinie ekonomia, subdyscyplinie ekonomika bezpieczeństwa, specjalność gospodarka przestrzenna, gospodarka regionalna i bezpieczeństwo wewnętrzne. Moje stanowisko uzasadniają następujące argumenty: mam wyraźnie ukierunkowany profil naukowo-badawczy i wykazuję systematyczny rozwój naukowy po uzyskaniu stopnia doktora. Po drugie posiadam cechy samodzielnego pracownika nauki, w tym umiejętność formułowania i weryfikacji oryginalnych i istotnych problemów badawczych i hipotez. Uważam także, że mam zdolność analitycznego wnioskowania, którą łączę z krytyczną oceną. W swych badaniach zawsze doceniałem związek teorii z empirią. Stoję na stanowisku, że cały czas wnoszę oryginalny wkład w rozwój dyscyplin: ekonomia i socjologia.

6. Wykaz innych (nie wchodzących w skład osiągnięcia wymienionego w pkt 4 a.) opublikowanych prac naukowych

Okres po uzyskaniu stopnia doktora

Artykuły opublikowane w czasopiśmie polskojęzycznych punktowanych przez MNiSW

2019 5744 Andrzej

1. *Finanse lokalne-wybrane zagadnienia*, [w:] *Współzależność celów sektora bankowego z funkcjami samorządów terytorialnych*, (red.) S. Korenik. Wydawnictwo AE we Wrocławiu 2000. Prace Naukowe nr 883, Wrocław 2000, s.101-105.
2. *Finansowanie rozwoju lokalnego na przykładzie gminy Milicz*, [w:] *Finansowe aspekty rozwoju lokalnego i regionalnego u progu XXI wieku. Doświadczenia i perspektywy*, (red.) S. Korenik, Wyższa Szkoła Zarządzania i Finansów we Wrocławiu 2001. Zeszyty Naukowe nr 8, Wrocław 2001, s.166-178.
3. *Znaczenie powiatu w rozwoju przestrzennym na przykładzie powiatu milickiego*, [w:] *Rola aglomeracji miejskiej w rozwoju regionu*, (red.) K. Szółek, Wydawnictwo Katedry Polityki Ekonomicznej i Europejskich Studiów Regionalnych AE we Wrocławiu 2001, Biblioteka Regionalistyki, nr 1/2001, Wrocław 2001, s.139-142.
4. *Funkcje ośrodka osadniczego Milicz w układzie metropolitalnym Wrocławia*, [w:] *Agglomeracja miejska i jej znaczenie dla konkurencyjności miast i regionów*, (red.) K. Szółek, Wydawnictwo Katedry Polityki Ekonomicznej i Europejskich Studiów Regionalnych AE we Wrocławiu 2002, Biblioteka Regionalistyki nr. 2/2002, Wrocław 2002, s.137-142.
5. *Pojęcie budżetu państwa-relacje z budżetami jednostek samorządu terytorialnego w Polsce*, [w:] *Finansowe aspekty rozwoju lokalnego i regionalnego u progu XXI wieku. Doświadczenia i perspektywy*, (red.) A. Łuczyszyn, Wyższa Szkoła Zarządzania i Finansów we Wrocławiu 2001, Zeszyty Naukowe nr 12., Wrocław 2001, s.280-297.
6. *Budżet państwa-wybrane elementy*, [w:] *Gospodarka, Przedsiębiorstwo, Zarządzanie*, (red.) A. Kamiński, Wyższa Szkoła Zarządzania i Finansów we Wrocławiu 2003, Zeszyty Naukowe nr 16, Wrocław 2003, s.115-136.
7. *Znaczenie dotacji i subwencji w finansowaniu rozwoju lokalnego na wybranym przykładzie*, [w:] *Finansowe aspekty rozwoju lokalnego i regionalnego u progu XXI wieku. Doświadczenia i Perspektywy*, (red.) M. Pięta-Kanurska, Wyższa Szkoła Zarządzania i Finansów we Wrocławiu 2003, Zeszyty Naukowe nr. 15, Wrocław 2003, s.227-235.
8. *Problem rozwoju małych peryferyjnych ośrodków osadniczych w stosunku do aglomeracji*, [w:] *Obszary metropolitalne, a rozwój regionalny i lokalny* (red.) K. Szółek, A. Zakrzewska-Półtorak, Wydawnictwo Katedry Polityki Ekonomicznej i Europejskich Studiów Regionalnych AE we Wrocławiu 2004, Biblioteka Regionalistyki nr. 4/2004, Wrocław 2004, s.143-148.
9. *Zarządzanie miastem*, [w:] *Finansowe aspekty rozwoju lokalnego i regionalnego. Doświadczenia i perspektywy*, (red.) A. Łuczyszyn. Wrocław: Wyższa Szkoła Zarządzania i Finansów we Wrocławiu 2004. Zeszyty Naukowe nr 19, Wrocław 2004, s.159-170.
10. *Problem zarządzania w administracji z uwzględnieniem realiów polskich*, (współautor), [w:] *Finansowe aspekty rozwoju lokalnego i regionalnego. Doświadczenia i perspektywy*, (red.) A. Łuczyszyn, Wyższa Szkoła Zarządzania i Finansów we Wrocławiu 2004, Zeszyty Naukowe nr. 19, Wrocław 2004, s.171-182.

11. *Tendencje występujące w rozwoju miasta-zagadnienia wybrane*, [w:] *Konkurencyjność i potencjał rozwoju polskich metropolii-szanse i bariery*, (red.) S. Korenik, K. Szółek, Warszawa, Biuletyn KPZK 2004. Zeszyt nr. 214, s.135-144.
12. *Charakterystyka gospodarki finansowej ze szczególnym uwzględnieniem budżetu*, [w:] *Publiczny i rynkowy system finansowy gospodarki polskiej i Unijnej, Problemy wybrane*. (red.) D. Korenik, Wyższa Szkoła Zarządzania i Finansów we Wrocławiu 2005, Zeszyty Naukowe nr. 20, Wrocław 2005, s.73-87.
13. *Źródła finansowania inwestycji w gminie*, [w:] *Gospodarka przestrzenna i administracja samorządowa*, (red.) K. Szółek, I. Potoczna, Wydawnictwo Katedry Gospodarki Przestrzennej i Administracji Samorządowej AE we Wrocławiu 2005, Zeszyt nr 2, Wrocław 2005, s.118-134.
14. *Miejsce małego ośrodka osadniczego w układzie aglomeracji-ujęcie ogólne*, [w:] *Kierunki transformacji społeczno-ekonomicznej przestrzeni Polski ze szczególnym uwzględnieniem obszarów metropolitalnych*, (red.) M. Łyszczak, K. Wilk, Wydawnictwo AE we Wrocławiu 2005. Prace Naukowe nr 1087, Wrocław 2005, s.93-99.
15. *Problemy rozwoju małych peryferyjnych ośrodków na wybranym przykładzie miasta*, [w:] *Gospodarka przestrzenna IX*. (red.) S. Korenik, I. Potoczna, Wydawnictwo Katedry Gospodarki Przestrzennej i Administracji Samorządowej AE we Wrocławiu 2006. Zeszyt Naukowy nr 1, Wrocław 2006, s.123-129.
16. *Dyfuzja innowacji na obszarach peryferyjnych układu metropolitalnego*, [w:] *Kierunki transformacji społeczno-ekonomicznej przestrzeni Polski ze szczególnym uwzględnieniem obszarów metropolitalnych*, (red.) K. Wilk, I. Potoczna, Wydawnictwo Katedry Gospodarki Przestrzennej i Administracji Samorządowej, Wydział Nauk Ekonomicznych AE we Wrocławiu 2006, Wrocław 2006, s.152-161.
17. *Przestrzeń innowacyjna w obszarze metropolitalnym na wybranym przykładzie-aspekt bezpieczeństwa*, [w:] *Innowacyjność w strategiach regionów Unii Europejskiej oraz Dolnego Śląska. Gospodarka oparta na wiedzy w przestrzeni Dolnego Śląska*, (red.) W. Kierzkowska-Makar. Wrocław, Dolnośląskie Centrum Studiów Regionalnych 2006, Prace Naukowe, Seria Konferencje, nr 4/2006, Wrocław 2006.
18. *Peryferie szansą dla aglomeracji*, [w:] *Ekonomiczne i organizacyjne instrumenty wspierania rozwoju lokalnego i regionalnego*, Tom I. (red.) B. Filipiak, Uniwersytet Szczeciński 2007, Zeszyty Naukowe nr 471, Szczecin 2007, s.39-45.
19. *Miejsce obszarów peryferyjnych w przestrzeni społeczno-ekonomicznej*, [w:] *Gospodarka przestrzenna X*. (red.) Zb. Przybyła, Wydawnictwo Katedry Gospodarki Przestrzennej w Jeleniej Górze 2007, Jelenia Góra 2007, s.16-22.
20. *Bezpieczeństwo publiczne jako czynnik rozwoju lokalnego*, [w:] *Przekształcenia w polskim systemie ekonomiczno-społecznym ze szczególnym uwzględnieniem systemu finansowego*,

(red.) D. Korenik, Wyższa Szkoła Zarządzania i Finansów we Wrocławiu 2008. Zeszyty Naukowe nr. 25., Wrocław, 2008, s.73-86.

21. *Peryferyjne systemy przestrzenne w lokalnej polityce rozwoju*, [w:] *Gospodarka Przestrzenna XI*, (red.) S. Korenik, Zb. Przybyła, Wydawnictwo Katedry Gospodarki Przestrzennej i Administracji Samorządowej, Wydział Nauk Ekonomicznych AE we Wrocławiu 2008, Wrocław 2008, s.171-178.

22. *Specyfika lokalnej polityki rozwoju*, [w:] *Przegląd historyczno-politologiczny*, (red.) M. Sobczak, Wyższa Szkoła Zarządzania i Finansów we Wrocławiu 2008, Rok I. Półrocznik., Wrocław 2008, s.119-128.

23. *Lokalne przestrzenne systemy gospodarcze w procesach metropolizacji*, [w:] *Współczesne problemy polityki ekonomicznej*. (red.) S. Korenik, Zb. Przybyła, Jelenia Góra, Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu, Katedra Gospodarki Przestrzennej, Katedra Ekonomii i Polityki Ekonomicznej w Jeleniej Górze, Katedra Gospodarki Przestrzennej i Administracji Samorządowej we Wrocławiu 2008, Wrocław 2008, s.200-207.

24. *Bezpieczeństwo publiczne w polityce rozwoju lokalnego na wybranym przykładzie*, [w:] *Kierunki zmian w polskim systemie finansów samorządu terytorialnego*, (red.) A. Łuczyszyn, Wyższa Szkoła Zarządzania i Finansów we Wrocławiu 2008, Zeszyty Naukowe nr 26, Wrocław 2008, s.149-164.

25. *Zapewnienie bezpieczeństwa wybranych miastach województwa dolnośląskiego*, [w:] *Przegląd historyczno-politologiczny*, (red.) P. Grabowiec, Wyższa Szkoła Zarządzania i Finansów we Wrocławiu 2008, Zeszyty naukowe nr. 2/2008, Wrocław 2008, s.109-122.

27. *Nowe obszary rozwoju lokalnego*, [w:] *Samorząd terytorialny w zintegrowanej Europie*, (red.) B. Filipiak, A. Szewczuk, Uniwersytet Szczeciński 2009, Zeszyty Naukowe nr. 526, Szczecin, s.266-272.

28. *Wzrost znaczenia innowacyjności w rozwoju lokalnym*, [w:] *Ekonomiczne i organizacyjne instrumenty wspierania rozwoju lokalnego i regionalnego*, Uniwersytet Szczeciński 2009, Zeszyty Naukowe nr 530, Szczecin 2009, s. 129-138.

29. *Wybrane kwestie gospodarki finansowej miasta w kontekście metropolizacji przestrzeni*, [w:] *Instrumenty i kierunki stymulowania rozwoju przedsiębiorstw i instytucji*, Uniwersytet Szczeciński 2009, Zeszyty Naukowe nr532, Szczecin 2009,s.115-124.

30. *Samorząd terytorialny jako podmiot zarządzający gospodarką lokalną*, [w:] *Gospodarka przestrzenna*, (red.) S. Korenik, Zb. Przybyła, Stowarzyszenie Na Rzecz Promocji Dolnego Śląska 2009, Wrocław 2009,s.198-216.

31. *Innowacyjność w przestrzeni lokalnej-podstawowe kierunki*, [w:] *Dylematy rozwoju lokalnego i regionalnego na początku XXI wieku*, (red.) S. Korenik, A. Dybała, Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu 2010, Wrocław 2010, s.281-292.

33. *Finanse samorządowe w warunkach kryzysu*, [w:] *Finanse i rachunkowość-Studia Naukowe* 1. (red.) D. Korenik, Wyższa Szkoła Zarządzania i Finansów we Wrocławiu 2009, Zeszyty Naukowe WSZiF nr 28. Wrocław 2009, s.21-41.
34. *Zapewnianie bezpieczeństwa w warunkach procesów globalizacji na wybranym przykładzie lokalnej przestrzeni społeczno-ekonomicznej*, [W:] *Kierunki zmian w polskim systemie finansów publicznych ze szczególnym uwzględnieniem bezpieczeństwa*, (red.) A. Łuczyszyn, Wyższa Szkoła Zarządzania i Finansów we Wrocławiu 2009, Zeszyty Naukowe WSZIF nr27, Wrocław 2009, s.91-110.
35. *Rozwój lokalnej przestrzeni społeczno-ekonomicznej*, [w:] *Biblioteka regionalisty nr 9 (2009)*, (red.) S. Korenik, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu 2009, Wrocław 2009, s.98-108.
36. *Podstawy ekonomiki zdrowia*, [w:] *Zarządzanie i finanse w ochronie zdrowia*, (red.) M. Węgrzyn, D. Wasilewski, Wrocław-Białystok 2009, s.194-210.
37. *Zmiany w ustawie o finansach publicznych i ich konsekwencje dla sektora publicznego w Polsce*, [w:] *Przegląd prawa publicznego*, Lipiec-sierpień nr 7-8, (red.) P. Chmielnicki, LexisNexis, Warszawa 2010, s.93-104
38. *Uwarunkowania rozwoju lokalnego w kontekście działalności instytucji religijnych ze szczególnym uwzględnieniem Kościoła Katolickiego*, [w:] *Gospodarka przestrzenna XXI wieku-nowe wyzwania*, (red.) S. Korenik, Z. Przybyła, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu 2011. Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu nr. 152, Wrocław 2011, s.288-302.
39. *Absorpcja środków unijnych przez podmioty sektora finansów publicznych na wybranym przykładzie*, [w:] *Rozwój lokalny i regionalny. Znaczenie wsparcia udzielanego przez jednostki samorządu terytorialnego*, (red.) B. Filipiak, Wydawnictwo Wyższe Szkoły Bankowej w Poznaniu 2010, Zeszyty Naukowe nr. 31, Poznań 2010, s.323-332.
40. *Funkcjonowanie państwowych jednostek budżetowych w warunkach zmian w sektorze finansów publicznych*, [w:] *Rola instytucji publiczno-prywatnych w gospodarce regionu*, (red.) A. Łuczyszyn, Wyższa Szkoła Zarządzania i Finansów we Wrocławiu. Zeszyty Naukowe nr.30, Wrocław 2010, s.73-88.
41. *European integration as a challenge to the Polish economy-selected intems*, [w:] *Spatial economy - contemporary determinants, trends and tendencies*, (red.) S. Korenik, M. Sasek. Warszawa 2010, KPZK 2010, s.37-48.
42. *Gospodarka lokalna w warunkach kryzysu-elementy wybrane*, [w:] *Studia Zarządzania i Finansów. Finanse i zarządzanie we wspieraniu rozwoju lokalnego i regionalnego*, (red.) M. Dylewski, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu nr 1/2010, Poznań 2010, s.21-30.

Lucyszyn Andrzej

43. *Zmiany w systemie finansów publicznych i ich konsekwencje dla rozwoju lokalnego*, [w:] *Biblioteka Regionalisty nr 10*, (red.) S. Korenik, D. Rynio, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu 2010, Wrocław 2010, s.103-114.
44. *Wybrane elementy finansów*, Wyższa Szkoła Zarządzania i Finansów we Wrocławiu 2011 Skrypt.
45. *Sektor Publiczny w Polsce wobec wyzwań XXI wieku-wybrane problemy*, [w:] *Biblioteka Regionalisty Nr 11/2011*, (red.) S. Korenik, Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu, Wrocław 2011, s.151-162.
46. *Regional Policy in the context of Polish economic Cohesion-selected intems*, [w:] *Regional Development and Planning*, (red.) M. Sasek. Usti nad Labem, Czech Republic 2010, s.148-155.
47. *Local development in the New socio-economic conditions-chosen aspects*, [w:] *Regional Development and Planning*, (red.) M. Sasek, Usti nad Labem, Czech Republic 2011, s.67-76.
48. *Local Development in Conditions of Global Economic Instability*, [w:] *International Aspects of Spatial Economy*, (red.) S. Korenik, K. Miszczak, Polish Academy of Sciences Committee for Spatial Economy and Regional Planning, Warszawa, KPZK 2011, s.55-64.
49. *Społeczny aspekt zarządzania rozwojem lokalnym a interesy wspierające procesy globalizacji współczesnej gospodarki*, [w:] *Człowiek we współczesnej gospodarce globalnej*, (red.) P. Grabowiec, M. Klimowicz, Wyższa Szkoła Zarządzania i Finansów we Wrocławiu 2011, Wrocław 2011, s.149-162.
50. *Partnerstwo publiczno-prywatne jako wspólnota świadczenia usług o charakterze publicznym*, [w:] *Rozwój lokalny i regionalny*, (red.) M. Dylewski, Poznań, Wyższa Szkoła Bankowa, Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu nr 39/ 2011, s.133-143.
51. *Wzmacnianie infrastruktury budowlanej na pograniczu polsko-czeskim przez jednostki sektora finansów publicznych na wybranym przykładzie*, [w:] *Wybrane współpracy polsko-czeskiej: gospodarka i infrastruktura*, (red.) S. Korenik, A. Mempel-Śnieżyk, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu 2012, Wrocław 2012, s.68-71.
52. *Glokalizacja we współczesnej gospodarce a wybrane problemy rozwoju lokalnego*, [w:] *Przegląd historyczno-politologiczny Rok V nr 1(9)*, (red.) P. Grabowiec, Wrocław, Wyższa Szkoła Zarządzania i Finansów we Wrocławiu 2012, Wrocław 2012, s.213-224.
53. *Rozwój lokalny na peryferiach – wybrane problemy*, [w:] *Rozwój gospodarczy w świetle ekonomii behawioralnej*, (red.) M. Noga, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu, Zeszyty Wyższej Szkoły Bankowej we Wrocławiu nr 6 (44) 2014, Wrocław 2014, s.75-86.
54. *Rozwój lokalny na peryferiach-wybrane problemy*, [w:] *Rozwój gospodarczy w świetle ekonomii behawioralnej*, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Bankowej we Wrocławiu, Zeszyty Wyższej Szkoły Bankowej we Wrocławiu nr 6 (44) 2014, Wrocław 2014, s.75-86.

55. *The impact of globalization on the local economic sector-selected aspects*, [w:] *Rozwój gospodarczy w świetle ekonomii behawioralnej*, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Bankowej we Wrocławiu, Zeszyty Wyższej Szkoły Bankowej we Wrocławiu nr. 6 (44) 2014, Wrocław 2014, s.87-100.

56. *Functioning of peripheries under the conditions of space matropolisation and knowledge-based economy – a diskusion on selected aspects*, [w:] *Wyzwania Biznesowe XXI wieku*, Wydawnictwo Wyższej Szkoły bankowej w Poznaniu, Zeszyty Wyższej Szkoły Bankowej we Wrocławiu nr. 7(43) 2014, Wrocław 2014, s.131-143 –współautor

57. *Problemy społeczno-ekonomicznej przestrzeni peryferyjnej w warunkach procesów metropolizacji*, [w:] *Gospodarka przestrzenna, Dylematy i wyzwania współczesności*, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu nr 339, Wrocław 2014, s.89-99, współautor

58. *Globalizacja gospodarki a przekształcenia sektora lokalnego- wybrane problemy*, [w:] *Gospodarka i przestrzeń*, Wrocław, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu nr 341, Wrocław 2014, s.146-157- współautor,

59. *Space as an element of economic security*, [w:] *Biblioteka Regionalisty nr. 15*, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, (red.) S. Korenik, P. Hajduga, Wrocław 2015, s.63-72, współautor,

60. *Nierówności i rozwarstwienie społeczne jako dylematy społeczeństwa zdolnego do przetrwania*, [w:], *Gospodarka przestrzenna XXI wieku*, (red.) A. Zakrzewska Półtorak, P. Hajduga, M. Rogowska, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu nr 443, Wrocław 2016, s.152-163, współautor.

61. *Social security and social poolicy as public tasks*, [w:] *Biblioteka Regionalisty nr16/2016*, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, (red.) S. Korenik, P. Hajduga, Wrocław 2016, s.53-63, współautor.

62. *Urbanizacja jako element rozwoju miast*, [w:] *Gospodarka przestrzenna XXI wieku. Jakość życia w przestrzeni zurbanizowanej*, (red.) A. Zakrzewska-Półtorak, P. Hajduga, M. Rogowska, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu nr 502, Wrocław 2018, 53-61

63. „*Bezpieczeństwo publiczne jako element bezpieczeństwa wewnętrznego - studium przypadku*”, - artykuł w druku, współautor.

64. *Stratification of income in regions and cities as a dilemma of modern economics and a safety barrier* -Ceejme.eu, Vol.No1, March 2018,

65. *Innovation in the Police as a factor stabilising public safety on local level in Poland – a case study*, – Ceejme.eu, Vol.6 No.1, March 2018.

Lucyja Biedrzycka

Pozostałe publikacje w polskich i zagranicznych czasopismach naukowych

1. *European integration as a challenge to the Polish economy-selected intems*, [w:] *Spatial economy - contemporary determinants, trends and tendencies*, (red.) S. Korenik, M. Sasek. Warsaw 2010. KPZK 2010, s.37-48.
2. *Regional Policy in the context of Polisch economic Cohesion-selected intems* [w:] *Regional Development and Planning*, (red.) M. Sasek. Usti nad Labem, Czech Republic 2010, s.148-155.
3. *Local development in the New socio-economic conditions-chosen aspects*, [w:] *Regional Development and Planning*, (red.) M. Sasek. Usti nad Labem, Czech Republic 2011, s.67-76.
4. *Functioning of peripheries under the conditions of space matropolisation and knowledge –based economy – a diskusion on selected aspekts*, [w:] *Wyzwania Biznesowe XXI wieku*, (red.) S. Forlicz,, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu, Zeszyty Wyższej Szkoły Bankowej we Wrocławiu nr7(43), Wrocław, 2014, s.131-143 – współautor.
4. *Space as an element of economic security*, [w:] *Biblioteka Regionalisty* nr 15, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, (red.) S. Korenik, P. Hajduga, Wrocław 2015, s.63-72,-współautor.
6. *Social security and social poolicy as public tasks*, [w:] *Biblioteka Regionalisty* nr.16/2016, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, (red.) S. Korenik, P. Hajduga, Wrocław 2016, s.53-63,-współautor.
7. *Stratification of income in regions and cities as a dillemma of modern economics and a safety barrier* -Ceejme.eu, Vol.No1, March 2018,
8. *Innovation in the Police as a factor stabilising public safety on local level in Poland – a case study*, -Ceejme.eu, Vol.6 No.1, March 2018.

C/ Pozostałe opracowania zbiorowe, katalogi zbiorów, dokumentacja prac badawczych, ekspertyz i dzieł artystycznych

1. *Rozwój peryferii w warunkach metropolizacji przestrzeni i gospodarki opartej na wiedzy – wybrane elementy*, [w:] *Wpływ światowego kryzysu gospodarczego na rozwój teorii ekonomii*, Wrocław, (red.) M. Noga, K. Łobos, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu, Zeszyty Wyższej Szkoły Bankowej we Wrocławiu nr 3 (41) 2014, s.133-147-współautor.
2. *Innovation as a determinant of socio - economic development in the New Economy*, [w:] *Wpływ światowego kryzysu gospodarczego na rozwój teorii ekonomii*, (red.) M. Noga, K. Łobos Wrocław, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu. Zeszyty Wyższej Szkoły Bankowej we Wrocławiu nr. 3 (41) 2014, s.97-113.-współautor.

3. *Functioning of peripheries under the conditions of space matropolisation and knowledge – based economy – a diskusion on selected aspekts*, [w:] *Wyzwania Biznesowe XXI wieku*, Wrocław, (red.) S. Forlicz, Wydawnictwo Wyższej Szkoły bankowej w Poznaniu, Zeszyty Wyższej Szkoły Bankowej we Wrocławiu nr 7(43), Wrocław 2014, s.131-143 – współautor.

4. *Problemy społeczno-ekonomicznej przestrzeni peryferyjnej w warunkach procesów metropolizacji*, [w:] *Gospodarka przestrzenna. Dylematy i wyzwania współczesności*. (red.) J. Potocki, J. Ładysz, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu nr 339, Wrocław 2014, s.89-99, współautor.

5. *Globalizacja gospodarki a przekształcenia sektora lokalnego- wybrane problemy*, [w:] *Gospodarka i przestrzeń*, (red.) S. Korenik, N. Derlukiewicz, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu nr 341, Wrocław 2014, s.146-157- współautor.

6. *Space as an element of economic security*, [w:] *Biblioteka Regionalisty* nr15, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, (red.) S. Korenik, P. Hajduga, Wrocław 2015, s.63-72- współautor.

7. *Nierówności i rozwarstwienie społeczne jako dylematy społeczeństwa zdolnego do przetrwania*, [w:] *Gospodarka przestrzenna XXI wieku*. (red.) A. Zakrzewska Półtorak, P. Hajduga, M. Rogowska, Wrocław, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu nr 443, Wrocław 2016, s.152-163, współautor.

8. *Social security and social poolicy as public tasks*, [w:] *Biblioteka Regionalisty* Nr 16/2016, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, (red.) S. Korenik, P. Hajduga, Wrocław 2016, s.53-63, współautor.

Mój wkład w powstanie powyższych artykułów polegał na przygotowaniu w 50% zagadnień udowadniających stawiane tezy oraz formułowane cele.

REDAKCJE

1. *Finansowe aspekty rozwoju lokalnego i regionalnego u progu XXI wieku*. Wyższa Szkoła Zarządzania i Finansów we Wrocławiu. Zeszyty Naukowe nr 12, Wrocław 2002.
2. *Finanse i bankowość-seminarium doktorantów. Edycja III*. Wyższa Szkoła Zarządzania i Finansów we Wrocławiu, Zeszyty Naukowe nr 18. Wrocław, 2004.
3. *Finansowe aspekty rozwoju lokalnego i regionalnego. Doświadczenia i perspektywy*. Wyższa Szkoła Zarządzania i Finansów we Wrocławiu. Zeszyty Naukowe nr 19, Wrocław 2004.

4. *Ekonomiczne i finansowe aspekty działalności i rozwoju przedsiębiorstw w warunkach polskich.* Wyższa Szkoła Zarządzania i Finansów we Wrocławiu, Zeszyty Naukowe nr 21, Wrocław 2005.
5. *Sektor finansów publicznych po wejściu Polski do Unii Europejskiej-zagadnienia wybrane.* Wyższa Szkoła Zarządzania i Finansów we Wrocławiu, Zeszyty Naukowe nr22, Wrocław 2006.
6. *System finansowy gospodarki rynkowej oraz przedsiębiorstw w warunkach polskich.* Wyższa Szkoła Zarządzania i Finansów we Wrocławiu, Zeszyty Naukowe nr 24, Wrocław 2007.
7. *Finansowe aspekty działalności i funkcjonowania jednostek sektora publicznego w Polsce.* Wyższa Szkoła Zarządzania i Finansów we Wrocławiu, Zeszyty Naukowe nr 23, Wrocław 2007,
8. *Kierunki zmian w polskim systemie finansów samorządu terytorialnego.* Zeszyt Naukowe Wyższej Szkoły Zarządzania i Finansów we Wrocławiu nr 26, Wrocław 2008.
9. *Kierunki zmian w polskim systemie finansów publicznych ze szczególnym uwzględnieniem bezpieczeństwa.* Wyższa Szkoła Zarządzania i Finansów we Wrocławiu. Zeszyty Naukowe nr 26, Wrocław 2008.
10. *Rola instytucji publiczno-prywatnych w gospodarce regionu.* Wyższa Szkoła Zarządzania i Finansów we Wrocławiu. Zeszyty Naukowe nr 30. Wrocław 2010.

RECENZJE

Finansowe aspekty działalności i funkcjonowania jednostek sektora publicznego w Polsce. Wyższa Szkoła Zarządzania i Finansów we Wrocławiu. Zeszyty Naukowe nr 23. Wrocław 2007,

KOMITET NAUKOWY

Zeszyty Naukowe nr 23 Wyższa Szkoła Zarządzania i Finansów we Wrocławiu

Zeszyty Naukowe nr24 Wyższa Szkoła Zarządzania i Finansów we Wrocławiu

Zeszyty Naukowe nr28 Wyższa Szkoła Zarządzania i Finansów we Wrocławiu

Zeszyty naukowe nr29 Wyższa Szkoła Zarządzania i Finansów we Wrocławiu,

Wrocław 01.08.2018

Andrzej Łuczyszyn

